

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 258. szám — 1940 november 13 szerda — Ára: 12 fillér

A kézigránátos nyilasok ügyét rendes bírósághoz tették át

Hitler hosszabb megbeszélésen fogadta Molotov szovjet külügyi népbiztost

Az első eset, hogy a szovjet kormány elnöke külföldi diplomáciai utat tesz — A szovjet szorosabb együttműködést készít elő Németországgal, Olaszországgal és Japánnal

Antonescu román államvezető elindult Olaszországba

A nap legérdekesebb külpolitikai eseménye Molotov szovjet külügyi népbiztos berlini látogatása.

Molotov berlini tartózkodásával kapcsolatosan a német lapok érdekes részleteket közölnek a szovjet népbiztosi tanácselnökének életéről. Molotov valódi neve Vacs-szlav Mihajlovics Skrjabin. A Molotov név csak forradalmi fedőnév, akár csak Sztalin neve is, amely annyit jelent: „Kalapácsos”. Az 50 éves Molotov először hagyta el országát határát s ezúttal ez az első eset, hogy a szovjet kormány elnöke külföldi diplomáciai utat tett. Már ebből is kiténik a berlini látogatás rendkívül nagy jelentősége, hangoztatják a német lapok.

A különvonal, amelyen Molotov a Szovjetunió népbiztosi tanácsának elnöke és a külügyek népbiztosa, berlini látogatására jött, pontosan délelőtt tíz órakor futott be az anhalti pályaudvarra.

Molotov fogadására a pályaudvaron megjelent Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Keitel vezértábornagy, valamint az állam és a véderő sok vezető személyisége.

A berlini diplomáciai testület közül megjelent Csen Chieh kínai nagykövet, Gerede török nagykövet, Kuruszu japán nagykövet és Zamboni olasz követségi tanácsos, ügyvivő a Berlintől távollevő Alfieri nagykövet képviselőjében.

Molotov elnök és Ribbentrop birodalmi külügyminiszter az üdvözlés után elléptek a pályaudvar előtt felsorakozott díszszázad arevonala előtt. Azután a birodalmi külügyminiszter Molotov külügyi népbiztost a Bellevue-kastélyhoz kísérte, ahol dr. Meissner államminiszter, a Führer elnöki kancelláriájának főnöke fogadta a vendéget és kíséretét.

RIBBENTROP ÉS MOLOTOV TANÁCSKOZÁSA

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter kedden délelőtt megbeszélésen fogadta a birodalmi kormány vendégeként Berlinben tartózkodó Molotovot, a Szovjetunió népbiztosi tanácsának elnökét és külügyi népbiztost.

MEGBESZÉLÉS HITLER ÉS MOLOTOV KÖZÖTT

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a Führer kedden délután a birodalmi kancellária új épületében Ribbentrop jelenlétében hosszabb megbeszélésen fogadta Molotov külügyi népbiztost. A Szovjet

Unió népbiztosi tanácsának elnökét, Molotov külügyi népbiztos Dekanosov h külügyi népbiztos kíséretében jelent meg a megbeszélésen. Molotovot érkezésekor és távozásakor a véderőosztagos testőrök osztaga katonai tiszteltadásban részesítette.

CSÜTÖRTÖKIG MARAD MOLOTOV BERLINBEN

Szerdán délelőtt Hitler vezér és kancellár ad Molotov tiszteletére az új pancellári palotában szűk körű ebédet, amelyre csak mintegy húszan hivatalosak.

Szerdán este a szovjet külügyi sajtófőnök a berlini sajtóklubban fogadja a Berlinben működő sajtótudósítókat.

Molotov és kísérete előreláthatóan csütörtökön délelőtt utazik vissza a német fővárosból.

MEGSZAKADTAK A TÁRGYALÁSOK WASHINGTON ÉS MOSZKVA KÖZÖTT

Newyorkból jelenti az olasz Stefani iroda, hogy az Egyesült Államok és Szovjetország között a két állam jobb megértése céljából folytatott tárgyalások washingtoni kijelentés szerint Molotov berlini útja következtében megszakadtak, mert az Egyesült Államokban a látogatásnak azt az értelmezést tulajdonítják, hogy Szovjet-Oroszország szorosabb együttműködést készít elő Olaszországgal, Németországgal és Japánnal.

GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A „Vreme” berlini értesülése szerint Molotov a német fővárosban jegyzőkönyvet fog aláírni a hármas szövetség államai és Szovjet-Oroszország között gazdasági együttműködésről. Politikai szempontból Szovjet-Oroszország továbbra is semleges marad. A látogatással kapcsolatban különben számítanak a Moszkva és Tokió közötti viszony megjavulására is.

A „Politika” berlini tudósítója szerint abból a tényből, hogy Pápen ankarai német követ Berlinben tartózkodik és hogy tartózkodását meghosszabbította, arra következtetnek, hogy résztvesz a nagyfontosságú berlini tárgyalásokon, amelyek sor kerül a külkeleti kérdések tisztázására is.

ANTONESCU ELINDULT RÓMÁBA

A bukaresti Orient Radio jelenti, hogy Antonescu tábornok ked-

den este 8 órakor kíséretével elindult olaszországi útjára. A vasúti állomáson Horia Sima h. miniszterelnök búcsúztatta az államvezetőt, akinek kíséretében utazott Chigi bukaresti olasz követ is.

A GÖRÖGORSZÁGI HADIHELYZET

Virginio Gayda, a Giornale d'Italia keddi számában hosszú vezércikket közöl a görögországi helyzetről. Mindelelőtt rámutat arra, hogy a görögországi hadműveletekkel kapcsolatban a jugoszláv sajtó közlései a legközvetlenebbek és a legtárgyalagosabbak. Ezek a jelentések szöveg ellentétben állanak azokkal, amelyeket a londoni szerkesztésekben találnak ki. A belgrádi Politika például megállapítja, hogy az albán határon a görögök az olasz csapatoknak megfelelő számú csapatokat vontak össze. Ezek a görög csapatok igen jól fel vannak szerelve. A görögök továbbá jó könnyű és nehéztüzérséggel rendelkeznek. A görögök ennek a kezdeti fölénynek ellenére sem tudták a valóságban elérni azokat a fényes sikereket, amelyekről most az athéni, londoni, továbbá az ankarai és newyorki sajtó visszhangzik.

A jugoszláv Vreme megállapította, hogy a görögök bár számszerűen többen voltak az olaszoknál, a helyzetben nem következett be semmi lényeges változás. Irja továbbá a Vreme, hogy az albániai görög előnyomulásról terjesztett hírek kártyavárként omlottak össze. Virginio Gayda ekké végül az olasz-jugoszláv kapcsolatokról foglalkozik s hangsúlyozza, hogy az olaszok méltányolják a jugoszláv sajtó tárgyilagosságát. Anglia minden erővel mindent elkövet, hogy a jugoszlávokat Olaszország ellen biztosítsa az olasz kormány és a jugoszláv sajtó azonban megállapítja, hogy Olaszországnak nincsen titkos terve Jugoszláviával szemben és világos magatartást tanúsít Jugoszlávia irányában.

A jugoszláv lapok a határra kiküldött tudósítók jelentése alapján csak kisebb jelentőségű eseményekről számolnak be. A jugoszláv-albán-görög határszögben hétfőn ismét harcok folytak, melyek az olasz csapatok részbeni térfyerésével végződtek. Erős tüzérségi tűz hallatszott és több repülő bombázott is.

KENNEDY FELTÜNŐ NYILATKOZATA

Az Egyesült Államok londoni nagykövete, Joe Kennedy, nagy feltűnést keltő nyilatkozatot adott a Newyork Journal munkatársának.

Kennedy azzal kezdte nyilatkozatát, hogy Anglia nem a demokráciáért harcol, hanem saját létéért. A maga részéről mindent meg fog tenni, hogy megakadályozza az Egyesült Államok beavatkozását a háborúba, mert meg van győződve arról, hogy az események alakulása végül is a demokráta világrend

pusztulására és a nemzeti szocialista irányzat győzelmére fog vezetni. A világtörténelmi fejlődés, amely végeredményben gazdasági problémákból indul ki, tagadhatatlanul ebben az irányban mozog.

Kennedy a továbbiakban azt hangoztatta, hogy lehet ugyan korlátlan mértékben szállítani Angliának, de mindig számolni kell azzal, hogy Anglia összefog omlani. Azt sem szabad szem elől téveszteni, hogy a háborús adósságokat sohasem fogják megfizetni.

Kennedy ezután ostobaságnak mondotta azt az elképzelést, hogy német győzelem esetén az Egyesült Államoknak meg kell szakítaniuk a kereskedelmi kapcsolatokat Európával.

Mértékadó politikai körök véleménye szerint Kennedy ezzel a nyilatkozattal lehetetlenné tette Londonba való visszatérését. A Washington Post felfogása szerint Kennedynak ez is volt a szándéka a nyilatkozattal.

A Newyork Post szerint Kennedy helyére Sumner Welles külügyi államtitkárt nevezik ki londoni nagykövetté. Kinevezése összefüggésben áll a washingtoni kormánynak azzal a törekvéssel, hogy végsőkéig fokozza az Angliának nyújtandó anyagi segítségét.

HADIJELENTÉSEK

A német hadijelentés Anglia elleni további légitámadásokról számol be, melyek nagy pusztításokat okoztak.

Az olasz hadijelentés egy nagy angol csatahajó megtámadásáról ad közlést. A csatahajót három torpedótalálat érte. Kiemelkedő rész a jelentésben, hogy Epiruszban az olasz haderők megtörték az ellenséges kísérleteket.

Észak-Afrikában a Sidi el Baranítól délkeletre fekvő Alam el Hadsí vidékén gyorsoszlopok ellenséges gépesített osztagokat futtatítottak meg.

LAVAL UJRA PARISBA UTAZOTT

Vichyből érkezett jelentések szerint Laval h. miniszterelnök és külügyminiszter kedden délelőtt Párisba utazott, hogy megbeszélésüket folytasson az ottani német hatóságokkal.

DE GAULE CSAPATAI GABONBAN

Vichyből jelentik, hogy a francia gyarmatiügyi minisztérium közlése szerint már Port Gentillel, Gabon második legnagyobb kikötőjével is megszakadtak az összeköttetések. Ebből arra következtetnek, hogy De Gaulle csapatainak sikerült ezt a várost is elfoglalniuk. Port Gentil éppen olyan elszigetelt és védetlen város volt, mint Libreville.

**A romániai földrengés veszteséglistája:
264 halott és 476 súlyos sebesült**

171 ház összedőlt, 502 megrongálódott

Bukarest, november 12. A minisztertanács Petrovicescu tábornok, belügyminiszter jelentést tett a földrengés okozta károkról. Eszerint hétfő estig 267 halottról és 476 sebesültről érkezett jelentés Bukarestbe.

Bukarestben a Continental-szállón kívül kiürítették az operát és a Nemzeti Színházat. A főváros érdeklődése elsősorban a Carlton palota katasztrófájára fordul. Hétfő estig megszüntették a robbanási veszélyeket. Erdélyi bányászaljakulatok átagutal vajták a palota pincéjéhez és 26 halottnak húzták ki az ott felgyülemlt vízből. Hivatalos megállapítás szerint a szerencsétlenség pillanatában 226 személy tartózkodott az épületben ezek közül csak igen kevesen menekültek meg a haláltól.

Bukarestben 171 ház vált teljesen lakhatatlanná.

A romániai földrengés vidéki áldozatairól és károkról részletes hivatalos jelentést adtak ki. Eszerint Galauban eddig 34 halottja és 40 sebesültje van a földrengésnek. A romok közül valószínűleg még több szerencsétlenül járt holtteste kerül elő. A város háza, a rendőrség épülete, a püspöki palota, valamint különböző iskolai épületek használhatatlanná váltak. A Galauba vezető vasúti forgalom a hidak megrongálása miatt szünetel. Német részről tevékenyen közreműködtek a segítő és eltakarító munkálatokban. A német visszatelepülők táborából 2000 ágyat a hajléktalanokká váltak rendelkezésére bocsátottak. Különösen nagy kárt okozott a földrengés Targovistában. A város valamennyi háza többé-kevésbé megrongálódott. Igen súlyos károk keletkeztek Cambanában, Misilonban, Jassyban és Focsaniban. Ugyancsak súlyos károk keletkeztek több más városban is és halálos áldozatok is vannak. Focsaniban eddig pl. 12 halottról számoltak be.

A Carlton felhőkarcoló építői letartóztatják, mert ellopták a hetont

A bukaresti Carlton felhőkarcoló romjainak eltakarítása során eddig 54 halottat és 82 sebesültet szállítottak el. A Schindl-testvérek építési irodája az eddigi megállapítások szerint a felhőkarcoló építésénél súlyos mulasztásokat követett el, nem kevert a vasbetont az előírt százalékban és az épület az első komolyabb földrengés alkalmával kártyavárként omlott össze. A Carlton építészeit ezért bíróság elé állítják.

A halottak száma még nem végleges mert a Carlton romjait még nem takarították el teljesen s valószínű, hogy a pincelakásokba szorultak is életüket veszítették.

Ismeri magyar futballista felesége az áldozatok között

A Carlton szálló halottai között van Hermann Ottó, az ismeri magyar labdarúgó játékos és felesége is. Hermann Ottó vendégként tartózkodott a szállóban, amikor a földrengés volt. Egyéves gyermekük véletlen szeren-

Kairó, nov. 12. Az egyiptomi nemzetvédelmi minisztérium jelentése szerint hétfőn kb. 20.30 órakor ellenséges repülők több bombát dobtak a Szezei esatornára. Kb. 21 órakor újabb bombák hullottak Kairó környékére.

Tragédiák és az élelmentő vánkos

A bukaresti lapok tele vannak a Carlton-palota lakóinak tragédiájával és részletesen leírják, kit hogyan ért a halál. Egy idősebb házaspárt szorosan egymás mellett haláltak holtan. A férfi a válságos pillanatban nyilván testével akarta védelmezni feleségét a leomló költöveg elől. Találtak egy karkötő órát, amely még járt. Egy iskolásgyermekek halálra zúzták a kövek, mellette ott találtak iskolatáskáját a hétfőre elkészített írásbeli dolgozatokkal. Egy rendőrtisztviselő, aki a 12-ik emeleten lakott, a katasztrófa pillanatában a fejére rántotta a vánkost és a takarót s elevenen került ki a romok alól. Még ahhoz is volt ereje, hogy felrassza a legközelebbi tűzoltóállomást. Három színész is életét veszítette a Carlton beomlásánál.

A Carlton-palotában olajtűz volt és a katasztrófa pillanatában a fűtőolajkészlet meggyulladt, úgy hogy a romok alján lévő földszintet és pincét elárasztották a lángok.

A Carlton palota még ég

Bukarest, nov. 12. Mihály király kedden délelőtt megtekintette az összeomlott Carlton palotát, amely még ég. A romok alól kiszabadított holttestek teljesen felismerhetetlenek, agnoszkálásuk lehetetlen. Schtsser svájci mérnököt, akik az épületen a számításokat végezték, letartóztatták. Patarlagele mezővárosában a földrengés következtében valamennyi ház beomlott. A városka határában forró vízforrások fakadtak. Hivatalos kimutatás szerint a romániai földrengésnek eddig 264 halottja és 476 súlyosan sebesült áldozata van.

Hajdúvármegye mezőgazdasági állapota

Hajdú megye közigazgatási bizottságában vitéz Kovássy Lajos gazdasági főfelügyelő ismertette a múlt havi mezőgazdasági helyzetet. Jelentésében többek között ezeket mondja: A még mindig érezhető fogathány miatt az őszi vetési és szántási munkálatok lassan haladtak és több helyen késedelmet szenvedtek. A hóvégi esős időjárás a vetési munkákat megakasztotta sok helyen akkor, amikor a szokásos vetésterületnek csak 50-80 százaléka volt bevetve. Számolni kell azzal, hogy az őszi vetések nem lesznek mindenütt elvégezhetőek. Az őszi rozs és árpa vetése befejezést nyert, az idejében elvetett őszi gabonaművek általában jól keltek. A burgonyaszedés és tengeri törése befejezést nyert. A tengeri beérését az októberi kedvező időjárás nagyban elősegítette. A terméseredmény úgy a tengerinél, mint a burgonyánál közepesnek mondható.

A vízkárt szenvedett kiszáradt részére kölcsönvetőmagakció során Hajdú megyében 30 vagon búzavetőmag nyert kiosztást. A minőségi búzavetőmag során további 27 vagon búzavetőmagot osztott ki a gazdasági felügyelőség. A kedvezményes borjúkiosztási akció során a hajdúdorogi kiszáradt részére 26 dunántúli üszöborjút szerzett be a gazdasági felügyelőség.

Felozslatták a francia szakszervezeteket

Genf, nov. 12. A hivatalos lap keddi száma különböző rendeleteket közöl valamennyi francia munkaadó és munkavállaló szervezet felozslat sa-
nap. *Előzetes közlés*

APOLLO Ma utoljára kerül bemutatásra:
FILMSZÍNHÁZ Isten vele, tanár úr!
Telefon: 25-09 Holnap, csütörtöktől
PUSKIN világhírű novellája a cári Oroszország régi világából.
A POSTAMESTER

Alpini ezredek és az olasz lovasság sikeres harcai

Belgrád, nov. 12. (Avala.) A Politika tudósítója jelenti Braiesinóból, hogy Biza szakaszán az olasz csapatok a nehéz tűzérség két óra hosszat tartó bombázása után támadást indítottak. A támadásban résztvevő olasz csapatok a hegyes terephez hozzászokott alpinik voltak, akik eddig még nem vettek részt a harcokban. A csapatoknak sikerült a szakaszon folyó hadműveletek alakulására rendkívül fontoságú görög megerősített állásokat elfoglalni. Hasonló olasz támadás történt a morovai szakaszon is, ahol az olasz csapatok szintén sikert értek el és fontos állásokat foglaltak el, míg a görögök visszavonultak a Bigle hegy-ség déli lejtőire. A Grammos-he-

gyen, ahol az olaszok előnyös helyzetben vannak, nem voltak harcok.

Egy helység a meghódított területen, nov. 12. A Stefani Iroda külföldi tudósítója jelenti a görög arvonairól: Az olasz lovasság felderítő hadműveletei során a Bubos folyó partjáig és Peranisáig jutott el. Lovasságunk vakmerő hadműveletei nyomán egész Stanatig hatolt. Innen út nyílik Arda felé. Lovasszereideink jelenléte a görög vonalakon belül állandó veszélyt jelent az ellenségre nézve, mivel váratlan támadásaikkal állandóan nyugtalanítják a görögöket, megzavarják terveiket s tönkreteszik berendezéseiket. (MTI.)

A Vezuvot bombázták az angolok

Róma, nov. 12. Ahhoz a Reuter-jelentéshez, hogy az angol repülőknél Napoly ellen intézett támadása alkalmával a Vezuv világitó füstfelhője kitünő útmutatóul szolgál, az olasz lapok kijelentik,

hogy ez mindenesetre igaz. Az angol bombáknak egész sora pontosan a Vezuv lávamezejére és a kráter körüli térségre, az Atrio Dicavallo-ra esett.

A német és olasz légi erő együttes támadása

Berlin, nov. 12. (Német TI) A német, de az olasz légi haderő is hétfőn és kedden virradó éjjel igen élénk tevékenységet fejtett ki, noha az időjárási viszonyok kedvezőtlenek voltak. Újabb támadásokat intéztek többek

között a hajókaravánok ellen. Bombatalálattal elsüllyesztettek egy hat-ezer tonnás gőzöst a skót partok közelében. Egy 9 ezer tonnás gőzöst súlyosan megrongáltak. (MTI.)

39 interpellációt jegyeztek be

Szerdán a külügyi tárca költségvetést tárgyalta a Ház. Nagy érdeklődés előzi meg a külügyminiszter felszólalását, aki nagyszabású expozé keretében ismerteti a külpolitikai helyzetet. Ugyancsak nagy érdeklődés nyilvánul meg az interpellációk iránt is.

Harmáncikilenc interpellációt jegyeztek be, amelyek közül tizennyolcat a miniszterelnökhöz intéznek.

Az interpellációra a nyolcórás ülés végetlével, 6 órakor térnek át és így a hoinapi ülés előreláthatólag a késő éjjeli órákig tart majd.

A megye egészség ügye

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága tegnapi ülésén dr. Gartner István tisztí főorvos jelentést tett a múlt hónap közegészségügyi és népmozgalmi viszonyokról. Házasságot kötött 58 pár, 399 gyermek született, meghalt 213 egyén. Az egy éven alul elhalt gyermekek száma 63, ami az élve születettek 15,7 százalékát teszi ki. Tüdővészben 14 ember halt meg, az összes halálozásoknak 6,5 százaléka. Hevenyfertőző betegség 2 esetben végződött halálessel. A fertőző megbetegedések közül nagyobb számban lépett fel a vérhas 12, a diphtéria 11 esetben, tífus 2, vörheny 5, nyílt gümőkór 12, malária 3 esetben. A zöldkereszt egészségvédelmi szolgálat szép munkát végzett a megye területén a múlt hónapban is.

Ötszáz darab svájci tenyészállatot hoztak be

A földművelésügyi minisztérium 500-nál több svájci tenyészállatot hozott be szarvasmarhatenyésztésünk fej-

lesztésére. A svájci tenyészállatok, 40 tenyészbika, 450 vemhes tehén és üsző, továbbá nagyobb számban növendék tenyészüsző már megérkezett Magyarországra. A bikák közül 25 a szarvasmarhatenyésztés terén előjáró Somogy, Baranya, Sopron, Vas megyék, továbbá Békés megye községekben, 15 pedig neves törzstenyészetek be kreül. A vemhes tehének és üszők legnagyobb része, keréken 400, az arra érdemes kiszáradt körében kerül kiosztásra, a többi a mezőhegyesi ménesbirtokok és néhány törzstenyészet vásárolta meg. A haidnui vágó kieszáradt részéről oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy az igényléseket nem lehetett kielégíteni.

Vigszínház mozgó

Minden idők leghatalmasabb alkotása!

VICTOR HUGO
örökéletű regénye: A

Notre Damei toronyőr

Az igazlom, a borzalom, a szerelem felejthetetlen világlílmje!

CHARLES LAUGHTON
MAUREEN O'HARA
a főszerepekben.

Kizárólag 16 éven felüliek részére bemutatva ma!

Legszébb, legoliosabb
kárpitos munkát
BARANYAI FERENC
kárpitosmestertől
Rákosi Jenő-utca 3.

A kézigránatos nyilasok bűnügyét a rendes bírósághoz tették át

A vádlottak letartóztatását fenntartotta a törvényszék

A budapesti rögtönítélő bíróság kedden délelőtt folytatta a tárgyalást Klima József és bűntársai bűnügyében. A tárgyalás megnyitása után a bilineket levették a vádlottak kezéről. A tanúk sorát Gráb Ferenc nyitotta meg, aki arról beszélt, hogy ha a nyilas párt kezébe került volna politikai úton a hatalom, a rendvédelmi osztag a zsidók ellen harcolt volna. A tanu szerint Magyary Bertalan félt Iván Páltól és azt mondta, hogy még bajba sodorja őket.

Bende Imre asztalossegéd kijelentette, hogy Klima arról beszélt, hogy forradalmat szerveznek és mindent ellátják őket.

Kádas Lajos asztalossegéd tagja volt a rendvédelmi alakulatnak és úgy tudta, hogy ha a „nagy átalakulás jönne”, akkor ők vették volna át a karhatalmat. Arról beszélt, hogy jelvényt kapnak és egyforma sapkát. Jelen volt egyszer, amikor a csoport Rády Sándor vezetésével kézigránát gyakorlatot tartott. Hasonló vallomást tett Liskay László. Az elnök kérdésére a tanu kijelenti, hogy amikor tudomására jutott, hogy a nyilas párt nem azonosítja magát Klima mozgalmával, akkor távoztatta magát tőlük és nem ment velük tovább. Domoszlay József úgynök szerint a rendvédelmi alakulatnak az volt a célja, hogy a zsidókat és kommunistákat fékeltartsa. Próbariadót is tartottak Klima rendeletére abban az időben, mikor azt hitték, hogy Újpesten mozgolódnak a kommunisták a nyilasok ellen. Lukács Béla kömüvestanonec arról beszélt, hogy a Klima-csoportból nem lehetett kilépni. Őt is megfenyegették, hogy elteszik láb alól, ha kilépne a csoportból. A parancsnok Klima volt és katonai fegyelmet tartott. Egyenruhát is akartak készíteni és ő szerezte be a szövetmintákat, melyeket Révay Istvánnak adott át. Révay István elismeri, hogy átvette a szövetmintákat, mert őt bízták meg az egyenruhára szükséges anyagok beszerzésével. Klimával a toloncházban ismerkedett meg 1939 végén. Megbeszéltek, hogy rendvédelmi alakulatot szerveznek. Nem voltak megelégedve Szalási környezetével. A tanu szerint Klima mondotta neki, hogy a rendvédelmi alakulat szervezése hasonló lesz a német SS és SA csapatok szervezetéhez.

Roser Sándor tanu Magyary Bertalantól azt halotta, hogy a nyilasok rövidesen átveszik a hatalmat és rendet biztosító csapatokra lesz szükség. Volt kézigránát gyakorlat, ahol Rády mutatta be a kézigránát szervezetét. A kézigránát bemutató után visszavonult a szervezkedéstől. A tanu letartóztatásban vannak és fogházor állította őket az elnök elé.

Szabó Géza detektív az ügyész kérdésére hangsúlyozta, hogy a rendőrségi kihallgatáson mondták, hogy forradalmi úton akarják a nemzeti szocializmust urialomra vinni.

Kiszely Lajos védő bejelentette, hogy a detektív vallomása nem egyezik a rendőrfogalmazó jegyzőkönyvével. A bíróság a detektívet vallomásra megeskette.

A tárgyaláson szembesítések történtek, mert több tanu visszavonta a rendőrség előtt tett vallomását. Dombi Antal detektív kijelentette, hogy Klima s társai arról beszéltek, hogy akcióba csak akkor akartak lépni, ha már a nyilasok átvették az uralmat.

Szünet után dr. Buzássy Lajos ügyész tartotta meg vádbeszédét.

melyben a következőket mondotta:

— Néhány esztendő óta olyan jelenségeket látunk, amelyek megdöbbentőek. Egyesek katonai szervezetet alakítanak és hol kisebb, hol nagyobb mennyiségben fegyvert is gyűjtenek össze. Ezek a titkos alakulatok, illetve ezeknek irányítói és vezetői mindig arra hívatkoznak, hogy ők a rendet akarják biztosítani és a rendet akarják visszaállítani.

— Kérdem — folytatta vádbeszédét Buzássy —, hogy a magyar államhatalom nem áll-e a helyén és nem tudja-e talán a rendet biztosítani? Ezek az emberek akarják a magyar állam biztonságát fenntartani oly módon, hogy megrendítik az állampolgárok nyugalma és külföldi jóhírünket aláássák. A kézigránátok nem a rend fenntartására, hanem a rend felrobbantására kellettek. Törvényellenes eszelekedetet akartak követni és az államhatalom ellen törtek, fegyveresen. Kérte a bíróságot, hogy ennek megfelelően hozza meg az ítéletét.

Kiszely Lajos védő arra hívatkozott, hogy az ügy a pestvidéki törvényszék elé tartozik és az ügyet tegye át a rögtönítélő bírósághoz. Rendes bírósághoz tartozik az ügy, hangoztatta. A vádlottak elfogatása után 12 nappal tették át az ügyet a bírósághoz, pedig ha rögtönbíráskodásról van szó, akkor három nap alatt már a bíróság előtt kellett volna lenni. A ké-

NEDA-GYÜMÖLCSKOCSKA

MEGÓV A BÉLRENYHESEGTŐL,
SZABÁLYOZZA A BÉLMŰKÖDÉST. HATÁSA ENYHE ÉS MEGBIZHATÓ.

DOBOZ 0.60 és 2.40 PENGŐ.
Minden gyógyszerárban kapható.

zigránátot mint katona szerezte be Klima, tehát a honvédtörvényszék elé tartozik. Elismeri a védelem, hogy súlyos büneselkményt követtek el a vádlottak a robbanószerek tartásával, de nem rögtönítélő bíróság elé tartoznak, mert nem használták a fegyvert. Naiv lelkesedésből szervezkedtek és forradalmat nem akartak.

A rögtönítélő bíróság rövid ideig tartó tanácskozása után dr. Szemák Jenő elnök kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint a budapesti királyi büntetőtörvényszék, mint rögtönítélő bíróság a rögtönítélő eljárás alá vont Klima József, Magyary Bertalan, Cseh Lajos, Grünzweig János, Ferenecz Károly, Németh István, Rády Sándor és Rády Mihály vádlottakra nézve megállapítja, hogy további rögtönítélő eljárásnak helye nincs, az ügyet a rendes bírósághoz teszi át, egyben a büntetőtörvényszék, mint rögtönítélő bíróság a vádlottak előzetes letartóztatását fenntartja.

A határozat felolvasása után a bíróság kivonult az esküdtzéki teremből, a vádlottakat pedig fegyőreik lekísérték a fogházba.

mult évben hozott a Ház, megemlítve, hogy a Ház elé vannak terjesztve a sajtó, a rehabilitációs és más törvényjavaslatok. A tagosítás jelenleg 67 községben folyik, 11 további községben még ebben az évben elindul a reméli, hogy a jövő évben 15-20 további község kerül sorra. Igyekeznek a jövőben a tagosítás mértékét a pénzügyi lehetőségek szerint fokozni. Megemlítette a győri, szegedi, kassai és debreceni ítélőtábla területén az igazságszolgálat szervek beosztásának újraszervezését és rámutatott arra, hogy a Felvidéken és Kárpátalján a bíróságok már túl vannak a kezdeti nehézségeken s a restanciákat teljesen fel dolgozták. Tudatában vannak, hogy az ország sok helyén kívánni valót hagy hátra a bíróság és ügyészség elhelyezése és helyiségek berendezése. A lehetőségek keretein belül ebben a költségvetési évben több építkezésre kerül sor. Az ügyészség helyzetén gyökeres változással lehet segíteni. A továbbiakban bejelentette, hogy a közjegyzői rendtartásról novella készül. A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben a bíróságok már megkezdtek működésüket, fontos, hogy a jogegységesítés minél hamarabb megtörténjen. Előkészítés alatt áll a sajtókamaráról szóló törvényjavaslat. Folyamatban van a büntetőtörvény korszerű reformjára irányuló munkálat. Készül a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatról szóló törvényjavaslat, továbbá a mezőgazdasági ingatlanok elaprózásának megakadályozására irányuló javaslat. A munkajog kodifikációjára komoly előkészület van folyamatban. Reméli, hogy a részvétársasági reformról szóló törvényjavaslat a közeljövőben a Ház elé terjeszthető. Az összeférhetetlenségi törvényre szükség van. — azonban tekintettel arra, hogy ez szorosán összefügg a készülő alkotmányreformmal, közjogi törvénnyel célszerűbb volna, ha majd annak meghozatala után hozzák felő alá.

Végül rámutatott arra, hogy az igazságszolgálati tevékenység rendező, szabályozó munka. Az eredmények is mindig csak közvetve jelentkeznek, de hogy ez a tevékenység ép oly fontos, mint a közvetlen termelő munka, azt bizonyítja legjobban, hogy ahol nincs jogrend, ott nincs eredményes termelőmunka sem. Kéri a költségvetés elfogadását.

Az igazságszolgálati tevékenység után a téma költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadták.

Chamberlain holitását titokban szállították el

London, nov. 12. (Reuter) Chamberlain földi maradványait Odiham közelében levő házából hétfőn késő este a falubeliek tudta nélkül elszállították. A halottszállító gépkocsi zuhogó esőben a kora esti órákban hagyta el a volt miniszterelnök lakóházát. A család hétfőn megbeszélte a temetés részleteit.

Hungária filmszínház.

MÁR CSAK MA és még holnap láthatják csak 16 éven felüliek a MERÉSZ TEMAJU, KACAGTATÓ VIGJÁTIÉKOT!

„VERONIKA, HOGY TEHETED“-et!

Előadások: d. n. 5, 7, 9 órakor!

H I R A D O I

Lisszabon püspökét az államfő mellett leszúrta egy elmebajos indus

Lisszabon, nov. 12. A spanyol gyarmati értekezlet megnyitása előtt rövid idővel egy indus merényletet követett el Alveiro Lima Vidal püspök ellen, amint az éppen a díszterembe akart lépni az államelnökkel.

A merénylő a püspökön késsel súlyos sebet ejtett. Carmona államelnök unokája közbe akart lép-

ni, de a merénylő őt is súlyosan megsebesítette alsótestén. Egy rendőr és több polgári személy könnyebb sérüléseket szenvedett.

A merénylőt végül is ártalmatlanná tették és elfogták. A rendőrség eddigi megállapításai szerint a merénylő valószínűleg elmebajos.

Az ügyészség fogházába kísérték Wirth és Kovarcz nyilasképviselőket

Budapest, nov. 12. A budapesti főkapitányságon őrizetbe vették Wirth Károly és Kovarcz Emil nyilasképviselőket. A bűnügyi osztályon Tarsanyi Dániel rendőrtanácsos hallgatta ki őket. A két képviselő a perrendben biztosított jogaiknál fogva megtagadta a vallomást és még személyi adatait sem mondta jegyzőkönyvbe.

Délután a kihallgatás végezetével kihírdették előttük, hogy az ügyészség intézkedésére előzetes letartóztatásba helyezik őket, majd mindkettőjüket átkísérték az őrizetesk 200-as cellájába. A cellasorban két külön fülkében helyezték el a képviselőket és a szabályok értelmében elvették tőlük azokat a tárgyakat, amelyekkel esetleg kárt tehettek volna magukban: bicskájukat, nyakkendőjüket, csipőjűbő: kivették a fűzőt. Az éjszakát a 200-as cellában töltötte a két képviselő.

Kedden délelőtt az ügyészség intézkedésére átszállították őket az ügyészség Markó uccai fogházába. — Kérésükre megengedték, hogy ne rabszállító kocsin tegyék meg az utat, hanem Zeöld Imre nyilas ügyvédképviselő kocsiján mehessenek át.

A Markó uccai fogházban a vizsgálóbíró hallgatta ki a két képviselőt, akik egyébként — mint a képviselőházban a mentelmi bizottság jelentéséhez fűzött kisebbségi vélemény eladója is bejelentette, — csak a tárgyaláson kívánnak részletes vallomást tenni.

RADOCSAY IGAZSÁGÜGYMINISZTER az igazságszolgáltatási kérdésekről és javaslatokról

A képviselőház tegnap megkezdte a költségvetés tárgyalását. Legelőbb is az igazságszolgálati minisztérium költségvetése került sorra. 12 képviselő szólalt fel.

Ezután Radocsay igazságszolgálati miniszter válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra.

Elismeréssel emlékezett meg az igazságszolgálati minisztérium külön tisztviselő karának, valamint a bíróságok és ügyészségeknek értékes munkásságáról. A mai jogalkotási rend-

szerről szólva, rámutatott arra, hogy azt többen bírálata tárgyává tették, főleg amiatt, hogy túlteng a rendeleti jogalkotás a törvény-jogalkotással szemben. Hangoztatta, hogy ez nemcsak nálunk van, hanem Európában, sőt világszerte. Okát abban kell keresni, hogy gazdasági és szociális téren olyan ütemben fejlődik az élet, hogy a parlamenti törvényhozás természetesen lassú ütemével ezt nem tudja követni.

Ezután felsorolta azokat az igazságszolgálati törvényeket, amelyeket az el-

A BUJDOSO SZALONNA ÉS ZSIR NYOMÁBAN

A hentesek izgalmas gyűlésén több tervvel vetettek fel a zsírellátás biztosítására

Vitéz Gábor László hentesmester elnöklésével az ipartestület hentes szakosztálya ülést tartott. Szathmáry Mihály hentesmester kérte a rendkívüli ülés összehívását és most előadta a sérelmeket, melyek orvoslása végett javasolta, hogy küldöttség menjen a polgármesterhez és előtte tájékoztassák a helyzetet, kérjenek sürgős segítséget. A hentesek anyagot alig tudnak kapni a áll-
hezen nehezen hozzáfutnak, arra ráfizetnek.

Gábor László elnök hangsúlyozta, hogy nehéz állapot beszerezni. Erőnköz képest, amit lehetett, megtettünk. Majd védekezett az ellen a vád ellen, hogy ő néhányad magával összevásárolt sertéseket és nem juttatott a tagoknak. Semmiféle suskust nem csinál. A horthogyi halastónál volt 300 sertés, megígérték, hogy ezt Debrecennek adják, de nem így történt. Ha valakinek kifogása van ellene, szívesen átadja a helyét.

Dr Csáthy Dezső ügyész ismerteti a már eddig megtett intézkedéseket, a kormánybiztoshoz tett előterjesztéseket. Ismertették a most megjelent új maximális árakat, majd nagyon sokan lárták elő a hentesmesterek sérelmét. Idős Szűcs Béla azt panaszolta, hogy a vidéken nem tudnak vásárolni, mert a felvidéki hentesek 1.60 P-ért veszik a sertéseket. A debreceniek érdekét nem látja megvédeni. A vidéken minden továbbra is túllépi a maximális árakat. Javasolja, akadályozzák meg, hogy Bősörményből és környékéről magas áron elvigyék a sertéseket. Mindenekelőtt biztosítsák a debreceni szükségletet és amíg ez meg nem történik, ne vihessenek ki sertést, vagy sózott szalonnát. A hentesek ne licitáljanak egymásra az állatvásárlásoknál. Ha majd valamelyiküket súlyosan megbüntetik a túlfizetés miatt, akkor rend lesz. Nagy baj, hogy Debrecen a VI-ik kategóriába van sorozva, legalább a IV-be kellene áthelyezni.

Szilágyi József feleslegesnek tartja a küldöttséget, mert ügysem hoz eredményt. Ha Debrecen a második, harmadik kategóriába soroznák, akkor lenne áru. A vágóhídon maholnap mindenki dolgozik, csak hentes nem. A sertéseket számszámra vágják, a húst szalámigyárba viszik, a szalonnát lesózzák. Ha lehet, kényszerítsék a sertéstulajdonost, hogy élve adja el a sertést a hentesnek.

Szabó Sándor: Sertés van elég Debrecenben, naponként 200-300 darabot vágnak. Miért nem jut ebből az üzlettel bíró henteseknek? Ezt hozzák nyilvánosságra, hova lesz a sok sertés? A szalámigyártat be kell szüntetni. Hova lesz a szalonnája a sok sertésnek? Igenis állítja, van sertés, csak uszora-áron akarják eladni. 27 pengőt fizetett autóköltséget, mert a vidéken kutatott sertés után, nem talált, de a vágóhíd környékén ezer sertést is össze tud hozni. Kényszerítsék a nagyvágókat, hogy adják át maximális áron az árut. Akik most vágnak le 200 kilós sertést, még olcsó tengerivel hízlaltak.

Szathmáry Mihály: Ha Debrecenben nem orvosolják sérelmünket, kénytelenek leszünk feljebb menni. Mi nem akarunk ínségmunkások lenni, hanem becsületesen szeretnénk megkeresni a kenyérünket.

Ifjú Szabó Balázs után Nyilzsnik hentesmester kérte, ne engedjenek ki Debrecenből élő sertést. Alakítsanak központi szövetet, amely felvásárolja és kiosztja a henteseknek a sertéseket.

Kálmánchelyi hentesmester: A vágóhídon nagyobbak a vágások, mint bármikor eddig voltak. Szalonnában nagy a spekuláció, olyan nagy raktár van, amilyen még sohasem volt. Én magam meg tudom jelölni néhány vagon szalonna raktárát. Ha a szalonna árát emelik, a tulajdonosok vagyont fognak keresni.

Szabó Sándor: A közvágóhíd dugig van áruval.

Tolvaj Ferenc panaszolja, hogy most szerelt le, nem tud anyaghoz jutni, nincs miből élni. Molnár hentesmester előadja, hogy míg katona volt, a felesége vezette az üzletet és Gábor László elnök adott az asszonynak árut kisegítésként 4-6 fillérrel a rendes árnál olcsóbban. Most megtörtént vele, hogy lelővéssel

fenyegették az üzletben, ha nem szolgált ki árut.

Tóth Mihály panaszolja, hogy Sámsonban még az előlegét is ott tartották, de a sertést nem engedték kihozni. Markovics Sándor arról beszél, hogy drágán adják el a hajat a henteseknek, a község visszahordja a bélkövéret és panaszt tesznek a rendőrségen. Balogh István azt mondja, hogy csak két nagyvágó van Debrecenben, amikor ők vág-
tak, a hentesek nem vásárolták a szalonnát. Szabó Sándor indítványozza, hogy foglalják le razzával a vágóhídi árut. Fülöp Gusztáv, majd Ferge József a szalonnával és zsírral folyt visszaélésekről beszél. Szabó Sándor kéri, hogy a debreceni készletet bocsássák közfogyasztásra.

Korom nagyvágó is felszólalt, azt állítja, hogy a sertések létszáma ma igen kevés. Ami vágás van, saját hizlalású állat. Ez sem nagy mennyiség. A szalámigyártást nem lehet megakadályozni, a szalonnát pedig olyan helyekre viszik ki, ahol még nagyobb szükség van arra, mint Debrecenben. A hizlalóban lévő sertések januárban lesznek készen, akkor megjavul a helyzet. A vágóhídon sincs nagymennyiségű sózott szalonna.

Oláh János hibáztatja az áron felüli vásárlást. Ifjú Szabó Balázs a halastavi sertésekről beszél, hasonlóképpen Szűcs István is. Bóde Gyula elmondja a halastavi sertések ügyét. A főintéző megígérte, hogy közfogyasztásra Debrecennek adják a sertést, de nem így történt.

METEOR MOZGO műsora:

Ma 5-7-9 óraker: Magyarfilm:

A dunaparti randevu

Perocz Zita — Kabos Gyula.

Holnap: A CSAPDA!

Gábor László elnök: Debrecenben kevesebb a sertés, mint kellene lennie, máskor ilyenkor legalább húszszor ennyit volt. A sertéseket a hatóság vegye igénybe, erre vonatkozólag javaslatunk fekszik a miniszteriumban. A község zsírellátását nem látjuk biztonságban.

Az ülésen jelen volt Galamb Ferenc ipartestületi elnök is, aki hangsúlyozta, hogy eddig teljesítették az árkormánybiztosságnál a kívánásokat. Amíg ráígérő hentesek lesznek, nem lesz rend. Rámutat a bajok eredetére és arra, hogy milyen intézkedéseket kell és fognak tenni. Debrecen községe azt akarja, hogy zsír legyen a piacon.

A polgármesternek meg van a törvényes felhatalmazása, hogy igénybe vegye a készleteket, fő sertéseket is, ha a város ellátatlan. Ha a sertésnek magasabb ára lesz és még akkor sem lesz elég állat, akkor kérjük a polgármestert, hogy vegye igénybe a készleteket.

A szakosztályi ülés ezután egyhangúlag elhatározta, hogy küldöttséget meneszt a polgármesterhez és ösztön, nyiltan feltárják a helyzetet. A küldöttség tagjaiul a következőket választották meg: vitéz Gábor László szakosztályi elnök, Öry Lajos, Ignáth Márton, Szabó Sándor, id. Szűcs Béla, Fülöp Gusztáv, Szabó Károly, Szilágyi József, Markovits Sándor, Szathmáry József és Korom Gyula.

Egyhangúlag elfogadták Galamb Ferenc ipartestületi elnöknek azt a javaslatát, hogy az árkormánybiztostól kéri, hogy Debrecen a VI. csoportba sorozzák. Egyúttal kéri fogják a bélkövér árának maximálisát is.

Remélhető, hogy a hentesek és a város összefogásának meg lesz az eredménye, hogy a község zsírellátása zavartalanul válik.

Esti Magyarország

A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Debrecen háromszázezer pengőt kapott a szociális munkák végzésére

A főispán értesítést kapott az országos szociális felügyelőségtől, hogy Debrecen város legsürgősebb szociális munkáinak megindítására 300.000 pengőt kintalt. Ugyanerre a célra Rásó alispán rendelkezésére 170.000 pengőt, Szoboszlónak 25.000, Nánásnak 25.000,

Bősörménynek 40.000 pengőt utalt ki.

Dr Kerék Mihály országos szociális felügyelő pénteken ismét Debrecenbe jön és ekkor véglegesen összeállítják és megállapítják a végrehajtandó programot és megkezdik a tényleges munkát is.

Százhatvanháromezer pengő vagyoni elégtételre kötelezte a bíróság a Waltner-cég tulajdonosait

Waltner tojás- és baromfikereskedelmi rt., illetve annak tulajdonosai vagyonekhozási perében tartott tárgyalást a budapesti büntetőtörvényszék. A nyomozás szerint Waltner Sámuel 1928-ban 150.000 pengő alaptőkével létesítette a részvénytársaságot, amelynek Waltner Sámuel, a felesége és Waltner Zsigmond voltak a tulajdonosai. A cég külföldre is exportált árut. Megállapítást nyert azonban, hogy a vállalat 1938 tavaszáig eleget tett exportvalutabeszolgáltatási kötelezettségének, de ettől kezdve fokozatosan hátralebban maradt és tartozása múlt év április közepéig 6826 angol fontot tett ki. A tulajdonosok vagyoniuk nagy részét értékesítették, illetve megterheltek és az így szerzett összegek jelentékeny részét aruexport útján külföldre juttatták, az angol fontok beszállítását azonban elmulasztották. Később külföldre távoztak.

Az ügyészség szerint valtabüncselekményt követtek el, miután azonban nem lehet őket felelősségre vonni, indítványozta,

hogy a törvényszék bocsásson ki Waltnerék ellen nyomozólevelet és ugyanakkor a 6826 angol font, mint elkobzás alá eső értéknek megfelelő összeg, tehát 163.150 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezze őket. Az elnök megállapította, hogy a vállalat személyzete, akkor, amikor a tulajdonosok elutaztak, még nem is sejtette, hogy kivándorlásról van szó. Csak napok mulva kaptak levélbeli utasítást arra, hogy miképp intézzék el a folyamatban lévő ügyeket. A nyomozás megállapította azt is, hogy Waltner Sámuel feleségével Svájcba kültözött és hogy negyven ezer pengőt képviselő prémiumkövetelése áll fenn a cégnek, de még más helyekről is járandósága van. Ilyenformán Waltneréknek elkobzásra alkalmas vagyonuk van. Néhány tanu kihallgatása után a törvényszék az ügyész indítványa értelmében határozott és a 163.000 pengő erejéig vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte a külföldön tartózkodókat.

Egy felszabadult magyar község öröme

Felejthetetlen lélekemelő ünnepély keretében adta át a homokkerti egyházzsoltos nevében Kovács József lelkipásztor és neje a tanácsosokból, a növegyelt aszszonyából és a leánykör tagjaiból álló nagyobb küldöttség jelenlétében már 6-ik helyen, most Piskolt község kiccsiny, szegény, de lélekben annál gazdagabb, a román uralom alatt sokat szenvedett magyar ref. gyülekezetének a homokkerti ref. egyházzsoltos tagok által adakozott és a növegyelt asszonnyal és leánnyal által készített zászlóját.

Reszege állomásra való megérkezésük már várták a küldöttséget Piskolt község ref. lakosainak vezető férfiai Pálur István lelkipásztoruk vezetésével. Lelket megrázó jelenet volt látni, amint öszbecsavarodott, barázdas arcu magyar férfiak a soha nem látott debreceni férfiakat, asszonyokat és leányokat örömkönnyeik között üdvözölték a magyar Himnusz hangjai után. Pálur István lelkipásztor több kitüntetéssel a mellén a meghatottságtól, a lelki örömtől könnyeik között üdvözölte lelkészársát és a küldöttséget. Az üdvözlések elhangzása után hosszú kocsi sorban zászlókkal felidiszítve megtörtént a községbe való bevonulás. Felsőrakozott a magyar lakosság apraja-nagyja. Mint jellemző dolgot meg kell említeni: ott láttuk a lakosságtól meleg szeretettel körülvéve tisztán, csinosan, fegyelmzett állásban a magyar jogrend és közbiztonság megtestesítőjét szolgálaton kívül az őrsparancsnokuk vezetésével a magyar csendőroket, könnyes lett az ember szeme és lehetett látni, hogy magukénak tekintik a lakosság a magyar csendőrséget.

Az innepélyes zászlóátadás istentisztelet keretében a templomban történt meg. Ragyogó szép verőfényes őszi délután zsúfolásig megtelt a kis piskolti templom. Öröm, boldogság csillog mindenki szemében. A szokott komor templomi áhitatot valami boldog öröm tölti be. A két jóságos tekintetű palástos lelkész mellett ott ül fiatalon, boldog örömtől csillogó szemmel a község ref. lakosságának jövő reménye, büszkesége, patrónusa, fiatal, tettekre kész főgondnok, báró Uray István. Látszik rajta, hogy fiatal lelkében az érzések vihára hullámozik. A 34. zsoltár áhitatos éneklése után Kovács József, a debreceni homokkerti egyházzsoltos lelkése lép

a szószékre és vitte a kis község ref. népe lelkét buzgó imával Istenhez, majd a jelenések könyvéből vett légy há mindhalálíg alapige értelmét magyarázta és hirdette lángoló buzasszeretettel. Prédikáció után a zászló megadása és átadása következett, amelyet Pálur István piskolti lelkész vett át báró Uray István főgondnokkal együtt megőrzés végett, igaz magyar szeretetteljes beszéd kíséretében. Majd a jövő reménye, a piskolti fiúk és leányok adtak elő szebbnél szebb költeményeket, úgy-hogy szinte csodálkozik az ember, hogy ilyen rövid idő alatt hol tanulhattak meg, mert az oláh iskolákban semmi szín alatt sem.

A gyönyörű lélekemelő ünnepség testvéries magyar vendégséggel ért véget terített asztal mellett és öröm töltötte el a piskoltiakat, hogy végre ők is újból a magyar közösséghez tartozhatnak.

Egy rövid beszámoló keretében szinte lehetetlen élethűen leírni és ismertetni egy ilyen felszabadult kisközség magyar lakosságának érzését, hogy mit jelent nekik az óhazából (mert ők úgy hívják bennünket) feljűk sugárzó szeretetünk megbizonyítása, azt leírni nem lehet, azt látni és érezni kell ott a felszabadult részeken. Bár mentől többben keresünk fel a magyar véreinket, hiszen oly kevesen vagyunk magyarok, az egydivé tartozandóságunkat pedig mivel sem lehet jobban ápolni, mintegy ilyen, igaz szívvel jövő magyar testvéri látogatással. Egy szemlélt.

Debrecenbe érkeztek az erdélyi menekültek a püspökladányi táborból

A püspökladányi menekült táborból, melynek vendégei pár nappal előbb jártak Debrecenben, ahol felruházták őket, — feloszlatták. Közülük 111 menekültet Debrecenben helyeztek el a akik munkaképesek közülük, azokat dr Kupinszky Sándor szociálpolitikai tanácsnok, aki nagy szeretettel, fáradhatatlan utánjárással viseli szívén a menekültek keserves helyzetét, és bajait, gondjait, igyekszik munkában elhelyezni. Reméljük, hogy a debreceniek hagyományos vendégszeretettel és megértéssel fogadják az Erdélyből küldözött magyar testvéreket.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám,
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
 Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYBÉRTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA november 9-én reggel 8 órától november 16-án reggel 8 óráig:
 „Mégváltó”, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — „Muraközy”, Piac u. 72. Telefon: 13-30. — „Boeskyay”, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — „Csokonay”, Mester u. 43. Telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem”, Csapókeret, Jánosi u. 44. szám.

„INKÁBB KIÖNTÖM!”

Tehát ki a földre, hogy senki se legyen, de odahaza is hagyhatjuk inkább és feléteheti a disznóval, — mondhatnánk mi, akik esendés szemléltől voltunk annak a vitának, mely arról szólt, hogy a tejet 32 fillérért nem volt hajlandó odaadni a kannás asszony, csupán negyvenkét fillérért. Nem nagy dolog, mégis ezen a kicsi dologon fordul meg a mi mostani helyzetünk, Telesi Pál miniszterelnök legutóbb azt mondta, hogy nem tudunk eléggé lemondani, nem tudunk a mai körülmények között zügolódás nélkül élni. Igaz, de mindez magában véve kevés, mert némelyek nem tudnak a vinnal se élni, nem tudják megérteni, hogy lesznek még talán olyan idők is, amikor a vásárló pénznek nagyobb lesz az értéke és maga a vásárló is oda fog majd menni, ahol a pénzért nemesek árut, de megelégedő bánásmódot is kap...

A hivatalos ára 32 fillér a tejnek, tehát ha így akarja az a vásárló megvenni, mert a családnak, gyermeknek kell a tej, akkor semmi olyant nem követ el, hogy ne adhatná oda úgy, abban az árban az eladó. Miért kell mindjárt azzal fenyegetőzni, hogy inkább kiönti, a földre locsolja, de azért a pénzért aztán nem adja. Koránt sincsenek az árakhoz mérten tele a zsebek ma pénzzel s ha már nem kapunk mindíg megfelelő árut, akkor elvárjuk, hogy azok, akik szerény fizetésekből élünk, legalább annyiban legyenek védelmezettek ennek a mai időknek, hogy hasonló kitételektől megszabadítsuk magunkat. Vegyük tudomásul végre azok, akik most eladók és véletlenül nincsenek tisztában az adásvéves legelemibb fogalmával, hogy mi, fogyasztók se tudunk elviselni mindent. Nem akarjuk ezt a hangot hallani. Ha ki akarja önteni, ám tegye, de legyen törvény, mely az ilyen bárgyu tettet százzszorosan megbünteti, mert a nemzeti vagyon minden cseppjéért felelni nem kötelesség, de, törvényelőtti helytállás.

— **Természetbeni adománygyűjtés az erdélyi menekültek javára.** Az „Erdélyért” gyűjtőbizottság az erdélyi menekültek és szülőköldök részére a város területén természetbeni adományokat gyűjt. A gyűjtést a Magyar Cserkészszövetség VI. kerületének cserkészei végzik, akik f. hó 14. és 15-én mindenkit lakásán fognak felkeresni s ruhaneműt, cipőt, fehéreneműt, élelmiszert, könyvet, játékszert stb. kérnek. Aki nem tud természetbeni adományt adni, attól a pénzt is elfogadják. A gyűjtőakciót semmiféle kiadás nem terheli. Készítse elő tehát mindenki adományát s adja át szeretettel a nov. 14. és 15-én jelentkező cserkészeknek, akik azt illetékes helyre eljuttatják.

— **A kistemplomi egyházrész központi bibliaköre** ma, szerdán d. u. 5 órakor az egyháztanács terében összejövetelt tart

A grófnő együtt ült a szegény székely asszonnyal...

Dr Makkai Sándorné előadása az erdélyi nők áldásos működéséről

A Péterfia uccal egyházzsónői kör a Baltazár-teremben tartotta összejövetelét, melyet közének után dr Farkas Pál lelkipásztor nyitott meg. Makkai Sándorné az erdélyi református nőszövetségek szerveztségéről beszélt szívesen és rendkívül érdekesen. Szólt a marosvásárhelyi konferenciáról, ahol kétezer nőszövetségi tag jelent meg, többnyire falusi asszonyok. Elősegüket hátizsákokban hozták magukkal, szálláson a városi asszonyoknál voltak, étkezésre nem tartották igényt. Az erdélyi református nők ugyanolyan szerveztségben tagozódtak, mint a férfiak, van egyházkerületük, egyházmegyéjük és egyházközségi tagozatuk. Áldott munkát végzett a „Napsugár” Egyesület. Falusi, gyermekágyban fekvő asszonyok munkáját a falu többi asszonyai végezték el, akik közül a gazdagabbak kelengyét adtak a szegényeknek. Helyenként női dalárdák működtek, 40—50 éves asszonyok énekeltek két hangra. Volt falu, ahol hosszú éveken át nem tudták megjavítani a templomot. Megalakult a nőszövetség és a férfiak kenyelenekek voltak adakozni, mert asszonyaik rávették őket.

A tánc általában tilos volt a szövetségben. Helyette olyan összejöveteleket tartottak, ahol önévelést és műveltséget tanultak. Sok faluban házipatikát tartottak fenn az asszonyok. Közös szilvalekvárzó üstököt vettek és kiadták bérbe s a befolyó összegekből ruhákat vettek a szegényeknek. A nőszövetség tagdíját falukon tojással fizették be. Nem lehet eldönteni, hogy a falusi, vagy a városi munka volt-e nehezebb. Falun a rossz természeti viszonyok miatt vették jobban igénybe az asszonyokat, különösen jótékonyaság terén. A református kórház fejlesztésére azt tették, hogy a székely asszonyok ellátták a kórházat fehéreneművel

úgy, hogy legalább 20 évig nem koplik ki belőle.

— **Megható volt látni, hogy esténként a székely asszonyok a biblijuk és énekeskönyvük mellé kitétték szertettek fényképét is az ágyuk fejéhez.** Mintha ezek lettek volna azok a szimbólumok, amelyekből erőt merítettek.

Derűtséget keltett Makkai Sándorné előadásának az a része, amikor a szövetségi vezetők utánpótlásáról beszélt. Az egyik erdélyi városban az elnöknő 95 éves, a titkárnő pedig 69 éves volt.

A legtöbb helyen az új házásoknak bibliját adtak és mindjárt beirták az új menyecskét a szövetség tagjai közé. A szövetség tagjai vették fel sok helyen az erdélyi elhagyott népviseletek ügyét is, ebben maguk a papnék jártak elől jó példával. Meglepeté eredménye volt az önévelésnek is. Egyik gazda beszélt el Makkainénak, hogy a feleségére milyen áldásos hatása volt a szövetségnek, megtanította az asszonyt hallgatni.

A 20 esztendősi Erdélyi Ref. Nőszövetségnek 512 tagozata van 30.000 taggal és minden téren igen eredményes és szép munkát végeztek. A társadalmi különbségek eltűntek közöttük, a grófnő együtt ült a szegény székely asszonnyal. Erdély nagyon sokat köszönhetett és köszönhet ma is ennek a szövetségnek.

Makkai Sándorné előadását a közönség nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatta meg, dr Farkas Pál lelkipásztor pedig az egyházzsónői nevében mondott meglehangú köszönetet.

Utána felszolgálták az uzsonnát, melyet kellemes hangulatban fogyasztottak el. A háziasszonyi tisztet a következők látták el: dr Révész Imréné, a püspök felesége, dr Mitrovics Gyuláné, Gyarmathy Istvánné, dr Kun Sándorné, vitéz Váry Sándorné, Szentpétery Ferencné.

— **Hirtelen meghalt Berekbőszörményben** Balassi Béláné 26 éves asszony. Elrendelték a holttest felboncolását, hogy a halál okát megállapítsák. A boncolás során azt állapították meg, hogy a fiatal asszony halálát hashártyagyulladás okozta. A temetési engedélyt megadták.

— **Elrendelték Nagy Józsefné 28 éves nádudvari asszony holttestének felboncolását**, mert a halálesettel kapcsolatban gyanús körülményekre hívták fel a hatóság figyelmét.

— **Véletlenül sok altatót vett be és mérgezett szenvedett** Balogh Izabella 24 éves tisztviselőnő, Maróthy György uca 17/b. sz. alatti lakos. A mentők lakásán gyomoromást alkalmaztak és utána a fiatal leány magához tért. Állapota nem súlyos.

— **A kocsisa és egy vásári tolvaj gyilkolta meg és rabolta ki a celdömölki kertészt**, Horváth Sándort. A gyilkosok, Szeredi Kálmán 23 éves gyári munkás és Ládonyi Ottó 19 éves férfi vaslivalval leütötték és kirabolták Horváthot.

— **A postaigazgatóság és személyzet áldozatkészsége.** Példamutató az a nemes áldozatkészség, amelyet a debreceni postaigazgatóság és postahivatal tisztikara és egyéb alkalmazottai tanúsítottak. Az erdélyiek megsegítésére nem kevesebb, mint 1867 pengőt gyűjtöttek össze, ezenkívül a derek postások eladtak 5000 jelvényt, mely újabban ezer pengőt eredményezett.

— **A Szent László Kör ismerkedő estje.** A debreceni egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Köre november 17-én, vasárnap este fél 9 órakor az Arany Bika szálló üveg és Boeskyai termében zártkörű ismerkedő estet rendez. Az est tiszta jövedelmét az „Erdélyért” akciójára fordítja, a rendezőné a nemes célra való tekintettel a közönség minél nagyobb számban való megjelenését kéri. A hangománnyos kitűnő hangulatú, színes Szent László estek sorába fog beállni ez az est is, amely iránt egyébként máris nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépőjegy 80 fillér, baltársaknak 50 fillér.

— **Halálos motorkerékpárszeneséltenség történt** Salgótarján határában, Bodon Béla tisztviselő Szkladányi Béla és Vlicsovsky magántisztviselővel. Mátrederecsére indult és összeütközött egy autóbusszal. Szkladányi Béla a helyszínen szörnyethalt, Bodont életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba.

— **Elnapolta a Kuria Orosz Mihály volt nyilas országgyűlési képviselő semmisségi panaszának tárgyalását.** Orosz mandátumát a közigazgatási bíróság megsemmisítette, a győri ötöstanács 3 havi fogházra ítélte, mert postára adott leveleit ezekkel a szavakkal fejezte be: „Kitartás! Eljén Szalasi! Győzzünk!”

— **A péksütemény egyfilléres drágításáért hathónapi börtönrre ítélte a székesfehérvári törvényszék** büntetőtanácsa özv. Mihályi Józsefné és Mihályi Ferenc adonnyipék mestereket.

— **Balesetek** Összeűzta két újját a riasó láda Branda János 44 éves gazdasági munkásnak a Csapó uccán lerakodás közben. — Súlyos sérülést szenvedett ténben Szentesi Mihály 14 éves, iskolai tanuló Cserei uca 13. szám alatti lakos, aki elesett az uccán. — A kés beleszaladt balkezebe vágás közben Balogh Róza 46 éves Hadházi út 5. szám alatti lakosnak. Mindhárom esetben a mentők nyújtottak első segítyt.

— **Feketepestis járvány tört ki** Kínában, Csenkaing tartományban eddig 165 megbetegedésből több, mint 60 halállal végződött.

— **Hamis tanúzás vádjá miatt** került a debreceni törvényszék dr Fővenyessy tanácsa elé Asztalos Erzsébet körösszegapáti lakos. Nagy József földműves jelentette fel, mert szerinte a válóperben nem tett a valóságnak megfelelő vallomást és ő pereszetes is lett. A bíróság előtt Asztalos Erzsébet azt hangoztatta, hogy csak azt mondotta el amit tudott, nem mondott hamis vallomást. A bíróság felmentette a vád alól és az indoklásban rámutatott arra, hogy vallomása nem volt perdöntő.

OZELOT-ÉS; MACSKA BUNDAK
 LIPCSEI és HAZAISZÖRMÉK-PIACU.59
 TELEFON: 37-80.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszser, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és biztosan ható, természetes hashajtó. — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **A Dóczy leánygimnázium tanártestülete és tanulóifjúsága** Erdélyért. Nemes áldozatkészség jelét adta ismét a Dóczy leánygimnázium tanártestülete és tanulóifjúsága erdélyi iuséges testvéreink megsegítése terén. Átérezve a kifosztottság s o l a h üldözötetés okozta keserűséget és kiáló szót, dícséretre méltó anyagi támogatásban részesítették segítségére nagyon is rászorult véreinket. A segítők kétféle módon történt: 1. pénzbeli adomány ill. gyűjtés útján illetékes helyre juttattak 200 pengőt. Ebből az ifjúság gyűjtése 130 P, a tanári testület adománya pedig 70 P. b) Természetbeni gyűjtés eredménye pedig: 1. Könyv: 330 darab. (Ebből 166 drót-ot a szatmári és nagyváradai ref. leánygimnázium kapott.) 2. Játék 100 darab, 1 darab táská. 3. Ruhanemű: kabát, felsőruha: 63 darab, fehérenemű 57 darab, sál, sapka 31 darab, kesztyű, harisnya 52 pár, cipő 23 pár, összesen 226 darab. Hisszük, hogy a felkes adomány sok könnyet töröl le és sok örömet szerez az ajándékozotaknak. Legyen áldás az adományzókon!

x **Naményi Gyorsíróiskolába,** gépiróiskolába kezdőtanfolyamra beiratkozhat. (Bathány u. 1.)

— **A Zenekedvelők Köre** vezetősege első bérleti hangversenyének tiszta jövedelmét: 502 pengő és 13 fillért eljuttatta az Erdélyért akció vezetőségéhez.

— **Evangélikáció a Nyilastelepen.** Hétfőn este megkezdődött a nyilastelepi templomban az evangélikáció. Mivel Svingor Jenő csak kedden délután érkezett meg, a hétfői előadást dr Bodonhelyi József klinikai lelkész tartotta. Máté 25. 10—13. és Jel. 3. 7. 20 alapján megrázó erővel szólott a templomot megtöltő gyülekezet előtt a megtérés sürgősségéről, hangoztattva ennek fontosságát, mis nem késő, míg a kegyelem kapuja be nem zárul. Az előadás előtt nagyszámú gyülekezet jött össze imaórára. Kedden este Svingor Jenő radostyáni lelkipásztor tartott előadást s ő szól a gyülekezethez minden este hét órakor. Szerdán d. u. félöt órakor asszonyok számára tartunk külön összejövetelt a gyülekezeti házban. Minden alkalomra szeretettel hívjuk és várjuk az érdeklődőket. A nyilastelepi templom a városból is könnyen megközelíthető autóbusszal.

— **Két új mentőorvost nevezett ki a polgármester** és pedig Györfly János és Thuróczy Bertalan szigorló orvosokat, kik november hó 15-től hat hónapig teljesítenek mentő-szolgálatot.

— **A debreceni tüzerek** itthon. A debreceni tüzerek, kik résztvettek az erdélyi részek felszabadításában és nagyszerű teljesítményt végeztek, tegnap visszaérkeztek Debrecenbe. A vasúti állomásnál nagyszámú közönség gyűlt össze, a tüzerek parancsnokának virágcsokrot nyújtottak át és nagy lelkesedéssel üdvözölték a haza tért osztagokat.

— **Részegen jelent meg a debreceni törvényszék** dr Fővenyessy tanács előtt egy tanú, akit kihallgatni sem lehetett, mert annyira rosszul lett, a sok borítal, hogy az enők eltávolítását rendelte el.

**KÉRELEM
A VÁROS KÖZÖNSÉGÉHEZ**

A román uralom alól felszabadult, valamint a még idegen uralom alatt levő területeiről menekült, mindenükből kifosztott magyar véreink felszegélyezésére Debrecen sz. kir. város területére természetbeni gyűjtést engedélyeztem.

Cserkészaink november hó 14. és 15. napjain lakásán fognak felkeresni mindenkit s az erdélyi szűkölködők részére ruhaneműt, cipőt, fehérneműt, élelmiszert, könyvet, játékszert stb. kérnek. Fel vannak jogosítva pénzáradmányok átvételére is, amelyeket hirlapilag fognak nyugtázni.

A befolyt adományokat a gyűjtőbizottság fogja tárolni és illetékes helyre eljuttatni.

Bizalommal kérem a város közönségét, fogadja szeretettel cserkészifjainkat és adakozzék jó szívvel szűkölködő erdélyi testvéreink javára.

Hadd érezzék 22 évi megszegéynitő rabság után a magyarhaza által kibelen a testvéri szeretet melegét!

Hazafias tisztelettel:
dr Kölcsey Sándor
polgármester.

KÖSZÖNTŐ

**A MA ESTE AZ ARANY BIKÁBAN
TARTANDÓ VASVÁRI-ISMERKEDŐ-
HÓZ**

Élt valahol egy kicsinyke faluban egy derék görögkatolikus pap bácsi, aki Krisztust szerető szívével igazi magyar hazaszeretetre nevelte az ő híveit. De nemcsak a hívei között, hanem családi életében is megvalósította azt, amit a szószékéről hirdetett. Ennek a pap bácsinak volt egy sápadtarú, tüzeszemű fiauskája, akit a nagykárolyi gimnáziumban érettségiztetett le. A matura után a fiú Budapestre került tanárjelöltnek. Hamar megnyeri egyetemi hallgató barátainak szeretetét s tehetségével olyan feltűnést kelt, hogy a felfelé ívelő karrierje során tagja lesz 1948-ban a 12 pontot szerkesztő öttagú bizottságnak. Majd pedig a kicsi falusi paróchiában nevelkedett lelkéből fakadt ki az a három gyönyörű beszéd, amelyet a Landerer nyomda, a városháza és a Nemzeti Múzeum előtt elmondott. A magyar szabadságharcban Kossuth mellett mint futártiszt teljesít szolgálatot. Később a Debrecenben székelő Kossuth-kormány a Boeskaal légio nevével szabadcsapat élén Erdélybe küldi az oláh zendülés leverésére. Ez a görögkatolikus magyar papfiú 1948 július 6-án az oláh felkelők túlerőben levő csapatával vívott ádáz tusa közben a funtinelli síkon elesett. Kezéből kibukott zászlót az a magyar görögkatolikus ifjúság tartja most, amelyet a funtinelli szabadsághős szelleme él.

Aranyos jószívű debreceni magyar publikum! Jöjjenek közénk és ébresszék bennünk a hazaszeretet melegét azért, hogy látjuk, hogy hennünket, Vasvári Pál unokáit, megtisztelnék és ezáltal megbecsülnék. Ezt a megbecsülést nem mi kapjuk, hanem rajtunk keresztül az a magyar görögkatolikus papfiú, aki a funtinelli síkon szerető szívét áldozta fel a haza oltárán és őt szerető testvérrelé. Hölgyeim és Uraim! Ezen gondolatok jegyében kezdjük estélyünket. Ifj. Papp Gyula görög kat. káplán.

— Robbanások Amerikában. New-yorki jelentések szerint a már jelentett woodbridgei robbanás után, amelynek során 15 épület közül 14 elpusztult, legújabb megállapítás szerint csak ötven vesztették életüket. — Több más robbanás is történt, az Allentowni (Pennsylvania) löpörgyárban, ahol 3 ember vesztette életét. Az edinburghi (Pennsylvania) löpörgyárban, ahol szintén 3 ember meghalt, nagy tűz ütött ki. Az Atlanti fegyverraktárban is súlyos kár esett. A kárt még véglegesen nem állapították meg. Kb. 15—20 ezer dollárba becsülik. Az eddigi megállapítások szerint a woodbridgei és Allentowni robbanásoknál nem történt szabotáza.

**A magyar színjátszás százötvenedik,
a debreceni színjátszás hetvenöt éves jubileumát
november huszadikán megünneplik**

Thász Aladár cserétársulata november 20-án és 21-én díszelőadás keretében ünnepli a Csokonai-színházban a magyar színjátszás 150-ik évfordulóját és egyben a debreceni színészet születésének 75-ik évfordulóját.

A díszelőadásra remek művészi műsort állított össze Thász Aladár igazgató, a kitünő művészember. A zenekar Háy János nyitányát játssza, ezután a műsor első részében hangverseny lesz, melynek során Petőfi Sándor Színészdalát Beder Sándor megszécsítésében éneklí a színház női és férfi kórusa. A Traviata nagy áriáját éneklí Décsi Györgyi. A lilomszál... és Piros rózsza, fehér rózsza műdalokat előadja Petur Ilka. Sándor Anna énekel a legszébb opera- és operettáriákból. A „Du-

bary“ valcerszámát és a Pillangó kisasszony nagy áriáját éneklí Antal Erzs. A „Csak azért is“ című erdélyi indult éneklí Dalmady Géza vezetésével a férfikar. Ezenkívül egész sereg művészi száma lesz a hangversenynek, mely után a „Pártütők“ című Kisfaludy darab kerül színre a műsor második részében.

A díszelőadás igazi ünnepi eseménye lesz Debrecen kultúrelőadásának. A fővédnökséget Debrecen notabilitásai vállalják. Előadás előtt ünnepi beszédek hangzanak el Debrecen város, a debreceni újságírók és mások részéről. Az előadások, melyekre gyönyörű, művészi kivitelű meghívókat bocsát ki Thász direktor, november 20-án A) és 21-én B) bérletben kerülnek színre.

**Lélekemelő ünnepség keretében
adták át a debreceniek Bihar-
diószegen az ajándékzászlót**

Felémelő ünnepség színhelye volt vasárnap Bihar-diószeg község. Ekkor adták át a Debrecenben lakó bihardiószegek szülővárosukban ajándékzászlójukat pompás hazafias ünnepség keretében.

A közel száztagú debreceni csoportot Báthory József, a MANSz revíziós titkára és ifj. Törő Sándor vezették. A bihardiószegek állomáson a vonat megérkezését mintegy 200 főből álló küldöttség fogadta, élén Fias Kálmán ottani református lelkésszel, ki lendületes szavakkal köszöntötte a hazajött debrecenieket. A vendégek részéről Lovass László polgári iskolai tanár keresetlen szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

A küldöttség ezután a most felavatott országzászló elé vonult, ahol Fias Kálmán ref. lelkész ismertette a zászló felállításának előzményeit; ennek különös érdekessége, hogy a szobor talapzata a románok erődítményének anyagából készült.

Az ünnepély színhelye szintén a református templom volt. Itt Magyar Vince ref. segédlelkész mondott szívbemarkoló beszédet. Az istentisztelet után Báthory József revíziós titkár gyönyörű, hazafias lendületű beszéd kíséretében adta át a zászlót. „Magyar harangok zúgása és magyar lobogók milliói országzszeret hirtetik, zengő szóval harsognak: Győz a magyar igazság!“ — mondotta többek között. Az örüli lelkész fogadott beszéd után Fias Kálmán ref. lelkész átvette a zászlót és lélekemelő szavak kíséretében megáldotta azt. A debreceni reformátusok nevében Sárny Lajos mondott könnyekig megható beszédet, majd Bodor Pálné debreceni zászlóanya a zászlót átadta a bihardiószegek zászlóanyának; Fias Kálmán ref. lelkész, aki azon elhelyezte a zászlószalagot. Jakab Irénke hazafias szavata után Törő Sándor zászlóvivő a diószegi zászlóvivő gondjaira bízta a zászlót, hogy az a magyar feltámadáshoz vezessen. Az ünnepség — amelyen ötezen vettek részt — a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Az ünnepség után 200 terfészes bankett volt, melyen felszólt Fias Kálmán ref. lelkész, aki rámutatott arra, hogy itt nem a debreceni Bika kényelme várja a vendégeket, mert az elhelyezés egyszerű, de a szívük annál melegebben dobog. Nemes István plébános a vallási összetartásról beszélt és a felekezeti torzalkodás kiküszöböléséről, mert ők ezt 22 év alatt megtanulták. Bessenye Gyula százados a magyar erkölcs fontosságát hangoztatta; színes szavakkal írta le, hogy a román színeket viselő Diószeg pillanatok alatt öltött piros-fehér-zöld színt a bevonuláskor. Báthory József mondott végül köszönetet a magyaros vendégszeretetért, amellyel a debreceniek fogadták.

A bankettet nagy körültekintéssel Both Ferenc tanító rendezte. A debreceniek egy felejthetetlen emlékekkel gazdagodva tértek vissza városukba.

— Elmaradt London fegyverszüneti ünnepe. Az 1918. évi fegyverszünet évfordulóját Londonban tegnap nem ünnepelhették meg. A német légitámadások miatt lemondták a szokásos ünnepségeket.

**VALÓDI
NYULSZÓR**

**Holnap este lesz a Zenekedvelők
Köre II. bérleti estje**

a világhírű Fiedel-trió koncertje

Kevés hangverseny iránt mulatkozó Debrecenben olyan komoly érdeklődés, mint a Fiedel-trió esütörtök esti koncertje iránt. A trió minden tagja nagyszerű és világhírű művésze hangszereinek. Az énekszámokat a müncheni állami Opera első baritonénekes: Ernst Conrad Haase adja elő a trió tagjainak kísérete mellett.

A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel ezúton is kéri a közönséget, hogy napjegyét mindenki mielőbb szíveskedjék megváltani.

Diákjegyeket csak esütörtökön déli 12 óráig ad ki a pénztár. Este sem diákjegyek, sem pótjegyet nem szolgáltathat ki a nagy torlódások miatt.

A műsört, tekintettel a vendégművészekre, pontosan 8 órakor kell kezdeni. A hangverseny megkezdésekor az ajtókat a rendőrség lezárja.

40—50 százalékos kedvezményt jelentő csonkabérletek, valamint napjegyek a Csáthy-könyvkereskedésben váltható.

A Kör vezetősége arra is kéri a közönséget, hogy aki csak teheti, magyar ruhában jelenjenek meg a koncerten az önzellen német művészek tiszteletére.

**Nagy sikerrel ismételték meg
az Erdélyért-estet a színházban**

A Csokonai-színházban kedden este nagy sikerrel került megismételésre a debreceni úriasszonyok és úrleányoknak az Erdélyért akció javára hétfőn este bemutatott káprázatosan szép, felejthetetlen művészi élményt jelentő estje. Az előadásra kedden is zsúfolásig megtöltötte a közönség a színházat és elragadtatással tapsolt a remek számoknak, az élő tárlat során meglevevénített tündérvilágnak, a nagyszerű szereplőgárdának. Makkai Sándor egyetemi tanár gyönyörű megnyitó beszédét a kiváló professzor, Erdély volt püspöke távollétében Riesz Kamilla, az Erdélyért-est kitünő rendezője és nagyszerű szereplője olvasta fel, nagy hatást váltva ki. A közönség tapsviharral fogadta a szereplők nagyszerű teljesítményét, úgy az élő tárlat, mint az „Erdély visszatér“ allegorikus táncjáték és az előadást rendkívül hatáson befolyéző tableau jeleneteinél. Az bizonyosra vehető, hogy a két nagyszerű est emléke sokáig emlékeztetében fog élni Debrecen művészeti-életi közönségének.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

**Új út a törvényszéki orvostanban
A Tisza István Társaság orvosszakosztályának ülése**

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság második szakosztálya (orvos-természettudományi) tegnap délután magasszínvonalú ülést tartott. Az érdeklődők teljesen megtöltötték az előadótermet. Ott láttuk dr Went István elnököt, dr Sántha Kálmán osztálytitkárt, valamint dr Fernet Béla, dr Jeney Endre, dr Csilléry András és dr Borsos-Nachtnel Odön professzorokat.

Dr Went István üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte dr Ökrös Sándor magántanárt, levelezőtagot székfoglaló előadásának megtartására.

Ökrös Sándor „A kollagén kötőszövet és a haránteszköz izomszövet polarizációs leletei élel és hullán ejtett sebeken“ címmel vitett képekkel ismertette a polarizációs eljárást, amely teljesen új utakat nyit a törvényszéki orvostani diagnosztikában. Ezzel az eljárással ugyanis megállapítható és kimutatható a különbség az élő testen közvetlenül a halál után és jóval a halál bekövetkezése után ejtett sérülések között. Ez a törvényszéki orvostanban döntő fontosságú körülmény. Értékes előadása végén dr Ökrös Sándor annak a reményének adott kifejezést, hogy az új módszer sok új adattal fogja vizsgálati eredményeinket gyarapítani.

Dr Went István üdvözölte az előadót és köszönetet mondott neki előadásáért, majd felkérte dr Lissák Kálmán levelezőtagot, hogy a maga, valamint dr Rex-Kiss Béla és Pásztor János kutatásai alapján ismertesse legújabban nyert adatait a tetanus toxin hatásmechanizmusához. Dr Lissák Kálmán a hallgatóság nagy figyelmétől kísérvé beszámolt az élettani intézetben a tetanus toxinnal folyó kísérletek eredményéről. Előadásához dr Jeney Endre professzor szölt hozzá.

A pompás munkáról beszámoló előadás után dr Went István elnök berekesztette az ülést. Utána az osztály tagjai zárt ülésen vettek részt.

**Három évre szállítják le
az ügyvédjelölti joggyakorlatot**

Radoscsy László igazságügyminiszter most nyújtja be a parlamentben miniszteriuma legújabb törvényjavaslatát, amely az ügyvédjelölti joggyakorlatot három évre szállítja le és más igazságügyi szervezeti eljárási kérdéseket szabályoz.

A javaslat úgy rendelkezik, hogy a háromévi joggyakorlat idejéből legalább két évet bíróságnál, ügyvédnél, a kincstári jogúly igazgatóságnál, vagy a közalapítványi ügyigazgatóságnál kell eltölteni, egy évet pedig el lehet tölteni az igazságügyminiszteriumban, ügyészségnél, közjegyzőnél, közigazgatási bíróságnál és közigazgatási vállalatnál.

A javaslat 4. szakasza szerint telekkönyvvezetővé további rendelkezésig azt is ki lehet nevezni, aki nem tett érettségit, a kinevezéshez kívánt egyéb kellékeknek azonban megfelel.

— Vitéz dr Szily Tibor gyermekorvos ismét rendel d. e. 9—10, d. u. 5—6-ig Piac u. 41. alatt.

— Lin Csucsungot, a nankingi nemzeti kormány nevelésügyi bizottságának tagját egy kínai vendégloben agyonlőtték. Az ismeretlen tettesek elmenekültek.

— Megnyílt a nagyszabeni egyetem. Vasárnap Antonescu jelenlétében ünnepélyesen megnyitották a nagyszabeni egyetemet. Az egyetemet később Gyulafehérvárra helyezik át.

— A romániai magyarság temesvári napilapja, a Déli Hírlap egy hónapi kényszerszünet után újból megjelent. A lap bejelenti, hogy a magyar kisebbségi népközösség szempontjait továbbra is irányadóul kívánja maga előtt tartani.

Gyászrovat

Hegymegi Kiss Pál gyásza. Özv. br. Sebesy-Josintzi Sándorné szül. felei Lengyel Janka életének hetvenedik évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt nemesszívű nagyszonyban Hegymegi Kiss Pálné özvegyét gyászolja. Hegymegi Kiss Pál volt országgyűlési képviselő, ki veje volt az elhunytak és kiterjedt rokonság részvevő lélekkel siratja az elhunytat, kit ma temetnek Budapesten.

Idős Bonyi Sándor temetése szerdán délnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Gebauer cég rendezi.

Kalmár Géza MÁV nyugdíjas temetése csütörtökön lesz Máramarosszigeten. Szállítását Gebauer cég rendezi.

Kardos Jánosné Fülöp Margit 26 éves korában elhunyt. Temetése Komádiba való szállítás után csütörtökön délután 2 órakor lesz az ottani ref. temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

özv. Hatvany Istvánné

Hatvany Eszter

50 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Boldogfalva uca 18. Dankó temetkezési vállalat.

Nagy Sándor

MÁV üzemi segédtest 36. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Dózsa uca 11. Temetését Bartha vállalata végzi.

A Bocskai serlegei és plakettje a Déri-múzeumba kerülnek

Zöld József polgármesterhelyettes minden elismerést megérdemlő és a sport igazi szeretetétől átfűtött intézkedéssel végre a megvalósulás stádiumába terelte a debreceni sportmúzeum ügyét azáltal, hogy intézkedéseire a Bocskay hagyatékát képező serlegeket, plaketteket, érmeket a Déri múzeumba helyezték el. A Bocskay sok dícsőségének bizonyítékát jelentő troféák értékes alapjait képezhetik egy később megvalósuló sportmúzeumnak.

A Bocskay megmaradt felszerelését viszont a KLASZ-nak adta át Zöld polgármesterhelyettes azzal, hogy azt a legszegényebb debreceni sportgyületemnek adják oda segélyképpen. — Ugyancsak a KLASZ özi meg a Bocskay zászlógyűjteményét.

A Hitelbank székházának új szobrai

Élénk feltűnést keltett a Piac ucaán a Hitelbank székházán elhelyezett négy művészi szobor, melyek az ipart, a mezőgazdaságot, a takarékoságot és a kereskedelmet jelképezik. Az utóbbi tulajdonképpen a mitológiai Hermes, illetve Mercur szobra, aki tudvalevőleg az istenek hírvivője és a kereskedő védője volt.

A szobrok Gregersenné, Lux Alice szobrászművésznőnek, a budapesti iparművészeti ezüstéremmel és a milánói Triennale-n nagy aranyéremmel kitüntetett alkotásai.

A hírneves szobrászművésznő a szobrok elhelyezése alkalmával városunkban járt és a város nevezetességét megismerlő és igen elismerően nyilatkozott a városunk közterületi díszítő különböző szobrokról.

A debreceni Kollégium a „hadikölesön-koldusa“

A szegény, de kitűnő gyermekek iskoláztatását a falvak és városok vállalhatnák

A Szülők Iskolája második előadását tartotta az ipartestület dísztermében. Nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében tartotta meg előadását vitéz dr Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató „Szegény szülők gyermekei a tanulói pályán“ címen.

Szegény ember dolgát boldog Isten bírja idézettel kezdte fejtegetését. Beszélte a népiiskolai tanítás ingyenességéről, de felsorolta itt is a nehézségeket. Rossz a helyzet a középiskolákban, de igen rossz az egyetemeken, mert az egyetemi tandíjak igen magasak. Anynyira, hogy a szegény tanulók nem bírnak az anyagi nehézségekkel megküzdni. Évről évre igen sok érték kallódik el. Nagy baj ez, mert számra nézve kicsiny nemzedék vagyunk. Közönséges helyzetünk megkívánja, hogy minden értéket, tehát a szellemi értékeket is megmentsük. Nem helyes, ha mindent az államtól várunk. Csak az a társadalom erős, amelyik mentől több kérdést old meg a maga erejéből. A debreceni Kollégium a világháborút megelőző időkben négymillió aranykorona alapítványi vagyonnal rendelkezett, melynek jövedelme évi 200.000 aranykoronát tett ki. Tízmillió korona értékű hadikölesönt jegyzett s jelenleg ennek a koldusa, vagyona alig pár pengő értékre szállt le. Egyik kollégiumi értesítő szerint 1553 pengőre zsugorodott össze, tehát nincs pénz. Az áldozatkészség nagyon megcsappant, annyira elhatalmasodott az állami támogatás igénybevétele és meg-

csappant az áldozatkészség, hogy ez az állapot kezd veszélyes lenni az egyházakra. Például a 27 református gimnázium közül csak a debreceni nem vett igénybe az államtól anyagi támogatást.

A szegény, de kitűnő gyermekek iskoláztatását a falvak és városok saját költségvetésük keretében véleménye szerint egészen könnyen elláthatnák. Színmagyar gyermekekről lévén szó, a vezetőreteg megerősítését szolgálna ennek eredményes végrehajtása. A szegény, de kitűnő református tanulók támogatása és iskoláztatása ha más formában is, régebben is, különösen a 17. és 18. században is egy volt. Azonban az egyházak vagyona a világháború következtében roppant összezsugorodott, miért is igen fontosnak tartja a multibani áldozatkészségnek újra felélesztését, hogy ezáltal az értékek elkallódását megakadályozni tudjuk, de legfőképpen, hogy a színmagyar vezetőreteg e szellemi értékekkel újból megerősíthessük.

Vitéz dr Bessenyei Lajos előadását dr Veress István tanügyi főtanácsos, mint a Szülők Iskolája vezetője közönte meg és egyben rámutatott arra, hogy a Kollégium jótéteményes támogatása révén igen sok értéket adott a magyar közéletnek, akik támogatás hiányában nem jutottak volna el a megfelelő helyre.

Az előadáson közreműködött Zöld Géza karnagy vezetésével a MÁV Egyetértés Dalárda.

A Szociális Missziótársulat közgyűlése

A Szociális Missziótársulat debreceni szervezete tegnap délután tartotta közgyűlését. Kazinczy Gáborné elnöknő szép, tartalmas megnyitóját után Mátrai Imre pénztáros olvasta fel az évi jelentést. Rámutatott a Missziótársulat nagy és áldozatos munkájára. Törékeny aszszonyok nem törődve az időjárás viszonyait, sokszor hagyják ott családi tűzhelyüket, hogy járva-keelve, kilincselve arra rászorult embertársaiknak tegyenek hasznos szolgálatot. A minden oldalról igénybevett középosztály értékes tagjai ők, a társadalom szerény anyagi viszonyai mellett is sokat vár. A társadalom mostohagyermekét náluk találunk leghamarabb megértésre s ők alkotják az összekötő kapcsot a vagyonosabb és a szegényebb rétegek között. Az elmúlt évben 2247,70 pengőt fordítottak segélyezésre és jótékony célra. A tanyai iskolás gyermekek részére 62 méter anyagot dolgoztak fel ruhának a tagjai. Meleg ruhákkal, cipővel, tandíjszegéllyel segítettek az arra rászorult tanulókat. De kivették a szervezet tagjai részüket a munkaközvetítés, beteggondozás, körházmiszlió, fogházmiszlió, asszonyzövetség, szociális és kulturális munka áldásos tevékenységéből is, éppúgy, mint az egyház szolgálatában végzett munkából. Az érkezt adományok közül kiemelkedik a belügyminiszter által folyósított 500 pengő segély, valamint Lindenberger János apostoli kormányzó 300+475+100 pengős adománya. Beszámolója végén Mátrai Imre köszönetet mondott Lindenberger János apostoli kormányzónak, dr Báthory József kegyesrendi igazgatónak és Láng Pál pápai kamarásnak, akik hathatósan előmozdították a szervezet munkásságát. A nyilastelepi asszonyzövetség munkáját Schleich Pál ismertette.

Ezután sor került a tisztújításra. Elnökké Kazinczy Gábornét, ügyvezető elnökké dr Balássy Miklósnét, társelnökké dr Ludány Lászlónt, vitéz Lépes Győzőnt, vitéz Both Gyulánét, Kompass Lászlónt, titkárrá Markovszky Vilma, jegyzővé Balogh Lenkét, pénztárossá Mátrai Imrét, egyházi tanácsadóvá dr Lindenberger János apostoli kormányzót, helyettesévé Láng Pál pápai kamarást, lelki vezetővé dr Báthory Józsefet, szakosztályvezetőkké: fogházmiszlió: Szabó Józsefnét, körházmiszlió: özv. Eötvös Bélánét, egyházi varroda: özv. Kovácsy Kálmánnét választották meg egyhangúlag. Megválasztották 45 tagú választmányt és számvizsgálókat.

Ezután Boér Judit szoc. nővér, a központ kiküldöttje szólt fel, üdvözölte az új tisztikart s meleg szavakkal fordult Balássy Miklósnéhoz, aki Mátrai szövegében már értékes missziói munkás-

ságot fejtett ki. Rámutatott a missziós munka egyre növekvő szükségességére és új feladataira. Ma már nem elég az egyesek kiválósága a missziós munkában, hanem be kell abba sorozni minden katolikus férfit és nőt. A Missziótársulatnak sikerült három évtized alatt egy olyan vezető nőgárdát felnevelni, akiknek munkája példaadás lesz az utánuk jövők számára. Sürgette Debrecenben a katolikus nőnap megrendezésének megvalósítását, valamint a misszió hölgytagjai számára egy szociális kérdéseket tárgyaló előadásorozatot tartását.

Dr Balássy Miklósné köszönetet mondott megkapó szavakkal a rábizott feladatért, majd Láng Pál pápai kamarás zárószóival a Szociális Missziótársulat munkájának irányelveit Krisztus példájának követésében és a bátor hitvallásban jelölte meg. Népek és országok mulnak el, de változatlanul áll Isten országa. Idézte egy hindu bölcs mondását, mely szerint annak oka, hogy a kereszténység nem halad olyan diadalmasan előre útján, mint haladhatna, nem a pogányok az oka, hanem a rossz keresztények. A gyakorlati keresztény élet kiépítését, az olyan értelemben való munkálkodás szükségességét hangoztatta, melyről Krisztusra ismernek az emberek. Ezután felolvasták a Budapestre költözött dr Milleker Rezsóné búcsúsorait, majd Kazinczy Gáborné elnöknő zárószóival ért véget a közgyűlés.

Szücsmühelyemet november 1-én Piac u. 73. alá helyezem Hagymási József szűcsmester.

— Húspengőst ragasztottak a cigány homlokára a mulatozó betörők. Egyik budapesti külvárosi vendéglőben razzizáló detektívek két feltűnően viselkedő vendégre lettek figyelmesek. A két férfi nagy mulatozást rendezett a vendéglőben, ahol valóságos ömlött a bor. Az egyik vendég 10 és 20 pengőseket ragasztott a cigányhomlokára, amikor a detektívek igazolásra szólították fel a mulatozókat. Kiderült, hogy az előállítottak Donner Károly 25 éves rovtomultú hentessegéd és Hermann Károly 29 éves, ugyancsak rovtomultú gyári munkás, akik az utóbbi időben sorozatos betöréseket követtek el. Letartóztatták őket.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

November 13-án, szerdán este: Aranykalász.

November 14-én, csütörtökön este: Éva.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szerdán este a nagysikerű Aranykalász operettjüdjonság kerül színre. Csütörtökön este Lehár Ferenc remeke: Éva, a felújítás nagy sikere. Pénteken este ösbemutató előadás A) bérletben. Színre kerül Ajtay, Áts, Németh zenés játéka: Erdélyi Illiom. Dolly Ferenc és Petur Ika alakítják a főszerepeket. Szombaton délután filléres helyiakkal: Páris királynője operettjüdjonság kerül színre, szombaton este B) bérletben: Erdélyi Illiom.

Veronika, hogy teltted? — ez a címe a Hungaria új filmjének, melyet tekintettel a kényes témára, csak 16 éven felüliek nézhetnek meg. A filmben sok derűs jelenet van. Alapos német munka, kitűnő színészek remekelnek benne.

Közgazdaság

Rövidesen leszallitják a búza hektolitersúlyát

Ismeretes, hogy az idei búzatermés minőségileg olyan gyenge, hogy a termékek csak jelentéktelen hányada éri el a 78 kg-os hl súlyt. Ennek következtében a gazdák terményüket csak a hl súly különbözletnek megfelelő áresökkenéssel tudják értékesíteni. Az így kapott ár megközelíti a korpa és a takarmánylisztek árát, minek folytán igen sok gazda gyenge minőségű búzáját megdaráltatja és takarmányozásra használja fel. A mezőgazdasági kamarák, hogy a meynységileg is kevés búzatermés a fogyasztás céljára maradjon, kérséssel fordultak az illetékesekhez a búza hl súlyának leszallítása érdekében. A földművelésügyi miniszter a pénzügyminiszternek javaslatot tett a búza hl súlyának 78 kg-ról 76 kg-ra való leszallítása érdekében. Az erre vonatkozó rendelet megjelenése a közeljövőben várható.

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 244 darab. Vásári állományból angol hússertés felhajtás 0 darab. Az irányzat élénk. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 160, alul 154, beltölési zsír 214 fillér kg-ként.

Terménytőzsde. Búza 78 kg-os 23.55, Rozs 71 kg-os 19.55. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.50, sörárpa, elsőrendű 25.50, sörárpa 24.50, 68 kg-os ipari 26.—, takarmány 65—66 kg 21.—, takarmány középminőségű 20.—. Zab: 41 kg-os 21.80. Kukorica: Uj 16.80.

A debreceni ló és szarvasmarhavasárra felhajtottak 425, eladtak 127 darab lovat. Szarvasmarhából felhajtás 1180, eladás 649 darab volt. Irányzat élénk. Árak: Vágóló 58—137, silány igásló 90—187, közepes igásló 190—300, jó igásló 300—550, jómínőségű vágómarha 60—75, közepes vágómarha 42—60, silány vágómarha 32—42, borjú 70—112, növendékmarha 50—65, tinó, ökör 80—92, fejstehén darabonként 235—510.

HÍRDETMEY. A város tulajdonát képező s a Tisza jobbpartján lévő Pircs fűzes elnevezésű 19 kat. hold területű, különösen fűzesszötermelésre igen alkalmas ingatlan 1940. évi november hó 13-ik napjának délelőtti 6 óráján tartandó árverésen három, esetleg hat évre hasznóbérbeadásra kerül. A kiáltási ár 10, illetve 15 százalékra az árverés megkezdésekor az árverelő bizottságnál letétbe helyezendő. Részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (városháza felemelet 19. szoba) megtekinthetők. Polgármester.

A DMTE szakosztály ülése csütörtökön este 8 órakor lesz a csapat klubhelyiségében. Az I. II. és III. csapat tagjai jelenjenek meg.

Sport-hírek

DVSC-Ozd mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban

A DVSC a szezon utolsó két mérkőzésén két nehéz ellenféllel kerül össze és a debreceni közönség bizonyos jogos aggodalommal nézi a mérkőzéseket. Nem kétséges, hogy a szezon elején, a Miskolci VSC és Kassai AC ellen győztes DVSC biztosan legyőzné mindkét hátralevő ellenfelet, de az is bizonyos, hogy azzal a száznál is több gyenge támadójátékkal, amit Mátészalka ellen láttunk, újabb pontvesztés nélkül aligha végzi a szezon a vasutas csapat. Pedig most, amikor a MÁVAG előnye ismét 2 pontra csökkent, mindent el kellene követni, hogy a DVSC ne szakadjon le ismét. Sok függ attól, hogy Sidiák Özd ellen tud-e már játszani.

A mérkőzés vasárnap délután 2 órai kezdettel kerül lejátszásra és ezúttal a DMTE-B. Turul játszik. A DVSC összeállítását csak a csüörtöki edzés után várható. Az Özd kitűnő csapat, támadósról támadósról, Annocska, Farkas elsőrangú erők s ellenük csak a jó DVSC győzhet.

Juhász Attila dr vezeti a DVSC-Ozd mérkőzést. Juhász dr már vezetett ebben a szezonban mérkőzést a DVSC-nek és hosszú idő után az egyetlen helyi játékevezető volt, aki nem igyekezett kinosan tárgyalgatni a mutatóknak s így nem követelt el súlyos tévedéseket a DVSC terhére. Örömmel regisztráljuk a kitűnő játékevezető újabb kiküldését.

A MÁVAG meglepő veresége általában annak volt következménye, hogy a csapat három játékosa kimaradt a mérkőzést megelőző éjszaka. Házi fegyelmi elé kerülnek a magukról megfélemlített MÁVAG-játékosok.

A Debreceni Torna Egyesület f. hó 16-17-én országos asztali teniszversenyt rendez Debrecen város bajnokságáért. Már eddig is jelentkezett a versenyre Nagyvárad, Magyaróvár, Miskolc, Cegléd, Nagykőrös, Szombathely és Budapestről MTK, VAC, valamint az UTE. Ugyáztik az ország asztali teniszjezői Debrecenben adnak találkozó egymásnak. Debrecenből a DTE és a DEAC kiváló versenyzői veszik fel velük a küzdelmet, hogy megvédjék városunk részére a bajnokságot, amit csak egyszer sikerült a NyTVE-nek megnyerni.

Wampetics István, a DVSC és Bocskay volt kitűnő középcsátára, aki most Svédországban edző levelet írt és ebben leírja, hogy milyen megdöbbentést kellett Svédországban a Bocskay megszűnése. Valószággal elsi-rattuk a csapatot svéd barátainkkal együtt — írja Wampetics — és érdek-lődik nem-e volna mód valahogyan feltámasztani a nagymúltú egyesületet. Wampetics egyébként nagyon szeretik Svédországban és csapatával egyedülálló bravurt ért el, a múlt évben hozta fel a II-ik osztályból az elsőbe és most ott is az első helyen áll az utolsóelőtti forduló után.

Kitartás—DNMK 11:0 (6:0). Góllövők: Ladányi 4, Palugyai 3, Trombitás, Sandra, Halász és Klinger.

Élelmiszerárak Debrecenben

Marhahús I. r. nyomtatékkal	1.60	Tejfel literje	1.40—1.70
Marhahús I. r. nyomtaték nélkül	1.72	Túró kilója	1.10—1.20
Marhahús csont nélküli	2.00	Vaj kilója	4.60—5.60
Vesepecsenye tisztítva	3.00	Gomolya kg.	2.40
Vesepecsenye csonttal	1.80	Egységes kenyér kg	0.40
Verecsont	0.60	Tojás darabja	0.15—0.16
Velőcsont	0.80	Retek cs.	0.06—0.12
Tüdő, szív	1.20	Zöldpaprika	0.08—0.12
Máj	1.40	Zeller darabja	0.04
Marhahús II. r.	1.40	Torma kg-ja	0.50—0.60
Sertéskaraj	2.34	Vöröskáposzta darabja	0.08—0.14
Tarja	1.54	Paradicsom	0.34—0.42
Lapocka	2.44	Cékla kg.	0.16
Vékonyoldal	1.80	Sóska csomója	0.06
Bőrös, fark	1.40	Karfiol drb.	0.08—0.20
Fej	1.00	Cs. gomba	1.10—1.30
Háj	2.24	Dióbél kilója	3.80—4.40
Zsír	2.20	Burgonya kg.	0.08—0.14
Sós szalonna	2.2	Nyári rózska kg.	0.13
Csirke párja	2.50—3.50	Ellarózska kg.	0.12
Tyúk párja	4.00—5.00	Fóchagyma	0.80—0.90
Kacsa párja	4.00—6.00	Vöröshagyma	0.36—0.40
Liba párja	7.00—8.00	Karalábé drb.	0.04—0.08
Kövér kacsa kilója	1.60—1.70	Káposzta drb.	0.08—0.12
Kövér liba kg.	1.70—1.80	Kelkáposzta	0.10
Tej literje	0.28—0.30	Savanyúkáposzta	0.40
		Spenót csomója	0.06
		Zöldpaprika	0.02—0.03
		Alma kilója	0.50—1.60
		Körte kilója	1.00—1.80
		Szőlő kilója	0.80—1.60
		Dió	1.00—1.40

KIADÓ LAKÁS két szobás

Ferenc József út 75. sz. alatt 2 szobás, fürdőszobás garzon lakás, jelenleg is jól menő orvosi rendelő, orvosnak nagyon ajánlom. December 1-re beköltözhető.

Két szoba, összkomfortos lakás december 1-re, esetleg hamarabb is átadható. Szent Anna 18. Osztály. 2000

KIADÓ LAKÁS három szobás

Kiadó a Ferenc József út 75. sz. alatt a II. emeleten 3 uccai szoba, 1 udvari szoba összkomfortos lakás december 1-re.

BÜTOROZOTT SZOBA

Különböző méretű bútorozott szoba fürdőszobahasználattal, fűtéssel kiadó. Ajtó ucca 11. 312

Uccai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal központban kiadó. Piac 42. Kézimunkázlet. 11

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó családi villalakás. Simonyi út 36. 1246 vv.

Uccai komfortos 4 szobás, fürdőszobás lakás közel a piachoz, tisztviselőnek december 1-re kiadó. Meszena ucca 3. szám. 1

LAKÁST KERES

3 szobás villalakást keresek villamosmegálló közelében május elsejére. Modern kerületű, külön kerttel vagy magános épület szintje megfelel. Ajánlatok „Fizetés fizető” jellegű kiadókba kérem.

KÖZPONTI fűtéses, két ággyal, egy pótágyval ellátott bútorozott szobát keresek azonnal. Különböző méretű és kis előszobával. Címet és a szobaárát kérem „Alíandó bérlő” jellegű kiadókba kérem.

Üzemnek alkalmas földszinti nagyobb vagy 2-3 kisebb szobából álló helyiséget keresek. Cím a kiadókban. 1880 11 14.

ELVESZETT

Itj. Szolnoky János névre szóló cukor-, petróleumjegy és kulcs elveszett Tanító uccától Szoboszlói útig. Megtaláló adja le Tanító u. 16. szám alá. 1997

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadókban. 1421 v.

Megérkezett a „Phonomen” 125 kbc. kis motorkerékpár. Megtekinthető a Fiat autómobilok és Zundapp motorkerékpárok képviselőjénél, Hunyadi ucca 11. 361 11. 20.

D. K. W. személyautó jó állapotban eladó. Hungária, Hunyadi ucca 11. 1976

Fiat 1500 személyautó alkalmi áron eladó. Szoboszlai, Széchenyi 24. 14

GAZD. TERMÉNYEK

Kisebbségi jövedelmű keresek megvételre. Ajánlatokat és címet kérem „Járgány” jellegű kiadókba leadni. 590

Oltott magostörzsű köszméte 40 fillérjével rögtön átvehető. József kir. herceg 12. 7

INGÓSÁG VÉTEL

Veszek mindenféle bútor, irdóberendezést, varrógépet, páncélkaszát. Hívásra jövök. Csapó u. 16. 1259 12. 3. Ócska kij. vitható vagy pedig használható állapotban levő tüzhelyet veszek. Értekezni műszerésznél, Hadházi u. 3. 10

Villanymotor, 1,5—2 HP 220 voltos megvételre kerestetik. Nádor u. 4. 1996

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolokocsik, eredeti régi üvegarnitúrák és alig használt írógépek, prizmas lámpák, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságkövetőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Férfi télikabát, végigbélve, erős alakra eladó. Honvédtető u. 6. 1204 vv.

Eladó egy Vezuv kályha, egy toalettkőr. — Mester 6. 1—3 óra között. 1988

Eladó hencser terítővel, antik üvegsekrény. — Cimbalom bérbeadó. — Hatvan u. 54. 1999

Eladó bontás. anyagok, téglák, deszkák, cserép, lécek, faanyagok olcsón a régi városi téglagyártó telepen. 1995

Fekete hosszú férfi télikabát, csizmanadrág, rámában tükör. Kassa út 2. 1992

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadókban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadókban. 8+

Villatelek a Nagyerőd alatti, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyzetöle villatelek négyzetöle kény 11 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsoni Segélyező Egylet bankpénztára. Kossuth ucca 8. szám alatt. 140+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyzetöle telek, két lakással, nagy raktárral eladó. Cím a kiadókban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudható a kiadókban. 5+

Ócska házhelyek Poroszlai úton és az Erdősor. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működőházhoz, Fűrdő ucca 2. szám. 1993

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjavított bérház üzletekkel eladó. 1512 12. b.

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadókban. 2+

Ferenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadókban. 1+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 3 négyzetöle, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadókban. 8+

Kiadó december 1-re modern családi ház kerttel, jóvízű kúttal. — Értekezni Domb u. 14. 1998

ELADÓ AJÁLAT

Fajtisza yorkshirei választott malacok eladók. Honvédtető u. 6. sz. 760 vv.

Angóra nyulak olcsó árban eladók. Rakbörtészet, Szoboszlói úti várnál. 760 vv.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér nő

Lábatömő asszonyokat azonnalra felveszek. Cím a kiadókban. 310

Angol munkához erős kézzel felveszek. — Fábrián, Péterfia 19. 2

ALKALMAZÁST keres nő

Lakásért délelőtti takarítást vállal gyermektelen házaspár. Érdeklődni Hatvan ucca 60. szám alatt a házmesternél. 6

ALKALMAZÁST nyér férfi

Ügyes, gyakorlott kiszolgálók és 4 középiskolát végzett fiú tanulókat felvétetik. Csillag könyvkereskedés, Városerődület. 15

Vidék nyomda és újságvállalat keres hírdetes és nyomtatványüzlet szerzésében jártas keresztény tisztviselőt — megélhetést biztosító fix és jutalék mellett. Ajánlatokat „Fix és Jutalék” jellegű lap kiadókba kérem leadni. 1129 vv.

Felcs konyhakertészt keresek 25—30 üveggel. Cím a kiadókban. 1528

Felcs konyhakertészt, dinnét keresek azonnali belépésre. — Szigethy Pál, Fancsika 70. Diószegi útfélen. 1529

Egy hölgy és egy úri fodrászsegédet keres — Márkus József, Hajdú-böszörmény. 1684

Napszámosfiú felvétetik. Kassa út 35. 1781

Kifutófiú azonnal felvétetik. Szepességi u. 20. szám. 8

Abszolút perfekt gyors- és gépirót keresek. Dr. Leveles ügyvéd, ref. püspöki palota. 5

Jó munkás fodrászsegéd magas fizetéssel felvétetik. Kerékgyártó, Monostorpályi út 28. szám. 311

HANGSZER

Egy kitűnő Wirth zongora eladó. Károly Ferenc József út 23. 1839

AJÁNLAT

Hő- és sárcipójavító, szakszerűen vulkanizálva. Nagy Károlynál, Bathányi 10. 674 11. 1

Káposztáskádák, boroshordók, rozódézsák olcsó árban, — javítások gyorsan készülnek Vargánál, Hatvan u. 68. sz. 230 11. 17.

Legelőcsobban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Welsz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Használt varrógépek nagy választékban, javítások jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. 649 11. 23.

Villanykörtecsere 20 fillér, rádiók, gramofonok, dísz tárgyak, villanylámpák. Vagyontemő, Hunyadi u. 22. 692 11. 24.

Aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 650 11. 25.

POLOSKARTÁSI váltalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1308 11. 15

Hat pengőért délutáni ruhát 20 P-ért kabátot készítek. Elit-szalon Piac ucca 59. 1473 11. 17.

Szőnyeghez tiszta gyapjúfonál dekája — 16. horgoláshoz — 18. an. gora 1.90 P. Szilágyi-nál 1484. 12. 3.

Szőrmebundát legújabb divat szerint készítek. Varga Vilmos szücsmes-ter, Simonffy 2. szám. 1701 12. 9.

Zománcos tüzhelyek — szakszerű javítását, fűtőegységét samottbetétes kályhák samottbetétes szakszerűen vállalom. Levencsik lakatos. Csapó u. 87. 1506 1. 5.

BÜTOR

Két darab nazi stílusú régi íróasztal eladó. Cím a kiadókban. 588 vv.

Modern háló, háromszekrény, rekamié, fotellek, nagy kályha, fürdőkád, Schöberl-ágy, réz ágy eladó. Kossuth 49. Keresztépület. 1601 1. 19

Tiszta új kis tálalószekrény és egy kis ebédlőasztal eladó. Cegléd 1. Boskovics. 9

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadókban. 270 vv.

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szilágyi bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alá. 604 12. 23.

RÁDIO

Eladó egy Bocskai rádió és egy kis barna szekrény, Péterfia u. 48. házmester. 1882

KERESLET

GAZKÁLYHÁT keresek megvételre, jó állapotban levő, 50 m³-es. Alsó szoba bemelegítésére, lehet kisebb 5—6 radiátoros is. Cím a kiadókban. 1168 vv.

Használt hajszárító bútor fémbe megvételre keresek. Kállay, Rothermere 3. 12

Egy hamis házörző kutyát sürögösen megvételre keresek. — Zombor, Széchenyi u. 5. 28